БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 43 (7073)
ФЕВРАЛИИН 20
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

Мүльһэн дороһоо загаһа барилгые үргэнөөр ябуулха

Ажалшадай хэрэглэдэг эдеэ хоолой дунда загаһанай продуктнууд горьтойхон хубиень эзэлдэг байна. Ушар иимэһээ парти, правительствомнай загаһанай промышленностиие хүгжөөлгэдэ онсо анхарал хандуулна. Тиин оронойнмнай загаһанай промышленностиин предприятинууд катернуудаар, моторно лодконуудаар ба бусад зэр зэмсэгүүдээр элбэгээр хангагдана. Жэл ерэхэ бүри загаһа бариха түсэб улам дээшэлүүлэгдэнэ.

Загаһа барилгаар гүрэнэй түсэбые саг болзор соонь дүүргэхын зорилготоор оронойнмнай загаһашад табадахи табанжэлэй үедэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ байна. Тэрэ тоодо манай республикын загаһашад һүүлэй жэлнүүдтэ бага бэшэ амжалта туйлаад, гүрэндөө олон мянган центнер омуль, мүн бусад загаһа тушаана. «Байкалгосрыбтрестын» түрүү предприятинууд болохо Горячинск заводой, Усть-Баргажанай комбинадай коллективүүд үнгэрэгшэ 1954 ондо жэлэйнгээ түсэбүүдые горьтойгоор үлүүлэн дүүргээ һэн. Энэ жэлэй түрүүшын квартал соо мүльһэн дороһоо загаһа барилгые һайнаар ябуулха арга республика доторнай гүйсэд бии. Юуб гэхэдэ, январиин эхээр Байгал далай үргэлжэдөө мүльһөөр хушагдажа, загаһанай комбинат, заводуудай хүдэлмэришэдэй, мүн колхозуудай загаһашадай далай дээрэһээ, нуурнуудһаа загаһа элбэг ехээр бариха эгээл таатай үе болоод байна.

1955 оной түрүүшын кварталай эхиндэхи һарын барагдахаяа байбашье, республика доторнай загаһа барилга бүхыдөө хангалтагүйхэнөөр ябуулагдана. Январь һарада трестын загаһа бариха түсэб оройдоо 80 гаран процент дүүргэгдөө. Мүн февральдашье энэ гээгдэлэй усадхагдажа байһаниинь үшөөл харагданагүй. Зарим заводуудай, олзоборилгын артельнүүдэй хүтэлбэрилэгшэд «зунай үриин дулаанда гээгдэлээ хүсэнэ бэзэбди» гэһэн һанал бодолтойгоор мүльһэн дороһоо загаһа барилгада бүхы хүсэеэ элсүүлнэгүй.

Загаһа барилгын заводууд ба комбинадууд загаһашадай колхозуудай ажахыень хүтэлбэрилхэ талаар тон ехэ үүргэ эзэлнэ. Гэбэшье, Кабанска загаһанай завод (директорынь нүхэр Остапенко) энэ үүргэеэ тон муугаар бэелүүлнэ. Колхозчигууд-загаһашадай хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ, социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхэ талаар хэһэн юумэниинь тон бага. Иимэ хангалтагүй хүдэлмэриин эсэстэ заводой загаһа барилгын январь һарын түсэб оройдоол 30 гаран процент дүүргэгдэһэн байна.

Иимэ баримтанууд гансахан Кабанскын загаһанай заводто үзэгдэнэ бэшэ, харин бусадшье предприятинуудта бии. Нижне-Ангарска загаһанай комбинат трестынгээ эгээл ехэ, зэр зэмсэгүүдээр эгээл баян предприятинуудайнь нэгэн байһан аад, бирагүйхэнөөр лэ ажаллана. Тэрэнэй загаһа бариха январиин түсэб 42 процент дүүргэгдөө. Тэрэшэлэн Ярууныи загаһанай завод шимэрхүү байдалда оронхой.

Республика доторнай баригдажа байдаг загаһанай горьтойхон хубинь загаһа олзоборилгын артельнүүдэй хүсөөр оруулагдадаг гээшэ. Тиимэ дээрэһээ загаһанай заводууд, комбинадуудай хүтэлбэрилэгшэд гансахан өөһэдынгөө хүдэлмэришэдые хараад байнгүй, загаһашад-колхозчигуудта хэрэгтэй туһа саг үргэлжэ хүргэхэ ёһотой. Республикымнай загаһашад 1955 оной түсэбые үлүүлэн дүүргэхэ гүйсэд аргатай. Тэрэнэй тулада һара бүхэнэй түсэбые саг болзор соонь дүүргэхын тулада бүхы хүсэеэ элсүүлхэ, губшуур табилга дээрэ ажалай эмхидхэлые зүбөөр табиха, түрүү аргануудые хэрэглэхэ тон шухала байна.

Мүльһэн дороһоо загаһа барилгые үргэнөөр ябуулхынгаа хажуугаар хабар-зунай сезондо бэлэдхэлэй хүдэлмэриие улам шангадхаха гээшэ түрүүшын ээлжээнэй хэрэг мүн. Энэ кампаниие амжалтатайгаар үнгэргэн, хамаг катер, моторно лодконуудай ба бусад зэр зэмсэгүүдэй заһабарилгые һайнаар хэлгэ гүрэнэй түсэбые заатагүй дүүргэхэ арга олгоно. Гэхэтэй хамта, зарим заводуудта, колхозуудта энэ шухала хэрэгтэ анхарал хандуулагданагүй.

Үбэл, зунгүй эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилжэ байһан загаһашадые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр таһалдалгүйгөөр хангаха гээшэ баһал шухала. Тус асуудал загаһашадай кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй гол зорилго байха зэргэтэй. Гэбэшье, Усть-Баргажанай, Прибайкальска, Байкало-Кударын аймагуудай рыбкоопууд энэ зорилгоёо ёһотой һайнаар бэелүүлнэгүй. Холын участогуудай магазинуудта сагаан хилээмэн, кондитерскэ зүйл, оёмол хубсаһан, нооһон бүдүүд тон багаар наймаалагдана. Энэ дутагдалые ойрын үдэрнүүдтэ усадхажа, загаһашадай магазинуудта промышленна эд бараа элбэгээр абаашуулхые Бурмонкоопсоюзай правленииһээ эригдэнэ.

«Байкалгосрыбтрестын» предприятинуудай, загаһа барилгын колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна организацинууд болохоёо байһай һунгалтын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ загаһашадые эдэбхитэйгээр хабаадуулан, түрүүшын кварталай даалгабариие уридшалан дүүргэхын түлөө тэмсэхэ уялгатай. Тэрэшэлэн олзоборилгын артельнүүдтэй аймагуудай партийна, советскэ органууд тэдэнэйнгээ ажалые нарииаар шалгажа, элирүүлэгдэһэн дутагдалнуудыень усадхаха, табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ хэрэгтэ загаһашадай бүхы хүсэ элсүүлхэ байна.

Областной партийна эдэбхитэдэй суглаан

Үсэгэлдэр Улан-Удэ городто, Ленинэй орденто гүрэнэй Бурят-Монголой оперо ба баледэй театр соо республикын бүхы аймагуудһаа, районуудһаа, городуудһаа партийна эдэбхитэд суглараба. Тэдэнэй дунда хүдөө ажахын түрүүшүүл, колхозуудай болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, партийна организацинуудай секретарьнууд, аймагуудай, районуудай партийна ба советскэ хүтэлбэрилэгшэд болон бусад бии.

Үдэрэй 12 часта суглаан нээгдэжэ, президиум һунгагдана. Удаань нэгэн дуугаар иимэ зүбшэхэ зүйл баталагдана: «КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй дүнгүүд ба областной партийна организациин зорилгонууд».

Бүхы суглаарагшадай нэрьемэ альга ташалган доро КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүд суглаанай хүндэтэ президиумдэ һунгагдана.

«КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй дүнгүүд ба областной партийна организациин зорилгонууд» гэһэн асуудалаар КПСС-эй обкомой секретарь **А. У. Хахалов** элидхэл хэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр үгэ хэлэлгэн эхилнэ. Түрүүшын үгэ Гашейин МТС-эй зонодохи КПСС-эй Мухаршэбэрэй айкомой секретарь нүхэр **Разуваевта** үгтэнэ.

Нүхэр Разуваев партиин сентябрьска Пленумһээ хойшо болоһон хубилалтануудые тэмдэглээд, хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ, малай ашаг шэмэ үгэлгые ехэ болгохо, түрүү арга методые ба наукын туйлалтануудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ байһан дутагдалнуудые тодорхойлбо.

КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бэелүүлхэ тушаа Закаменай аймагай колхозчигуудай хараалһан хэмжээ-ябуулганууд тухай партиин Закаменай айкомой секретарь нүхэр **Биртанов** хэлэбэ.

Тэдэнэй һүүлээр Байкало-Кударын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Сычев**, Сэлэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Шагдыров**, БМАССР-эй Хүдөө ажахын министрын орлогшо нүхэр **Хазагаев**, КПСС-эй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр **Магунов**, Иволгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр **Мадаев**, Саянтын МТС-эй директор нүхэр **Ткачев**, КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр **Дубровский** гэгшэд үгэ хэлэһэн байна.

Мүнөөдэр областной партийна эдэбхитэдэй суглаан үргэлжэлхэ.

Буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй Комиссиин Подкомитедэй саашанхи хүдэлмэритэй дашарамдуулан СОВЕТСКЭ ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ХЭҺЭН МЭДҮҮЛГЭ

Буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй Комиссиин Подкомитедэй хүдэлмэри Лондондо февралиин 25-да эхилхэеэ байна. Генеральна Ассамблейн гаргаһан шиидхэбэриин ёһоор энэ Комиссиин урда буу зэбсэгүүдые ба зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороохо, мүн тэрэшэлэн атомна болон хүн зониие олоорнь хюдаха бусад зэбсэгүүдые хорихо талаар хэлсээ туйлаха тушаа шэнэ оролдолго гаргаха зорилго табигдаһан юм. Буу зэбсэгүүдые хуряаха талаар энэ Комиссиин ажал-ябуулгада амжалта туйлабал, ямар ехэ удхашанартай байһаниинь элитэ. Зүгөөр уласхоорондын зохихо хэлсээ туйлахын тула Комисси ба тэрэнэй Подкомитет мүнөө хүрэтэр энэ гэхэ юумэ хээгүй. Энээнтэй дашарамдуулан, Советскэ Правительство доро дурсагдаһан мэдүүлгэ хэхэ шухала гэжэ тоолоно.

Атомна дайнай аюулһаа арадуудые абарха гээшэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин шухалын шухала зорилго мүн гэжэ тоолохо зуураа, Советскэ Союз Нэгэдэмэл Нацануудай Организации бии болгогдоһон сагһаа хойшо буу зэбсэгүүдые ниитэ дээрэнь хороохо ба атомна зэбсэгые хорихо тухай баадхан дурадхадаг байгаа. Эгээл иимэ зорилготойгоор буу зэбсэгүүдые нилээд ехээр хороохо ба атомна зэбсэгые хорихо тухай уласхоорондын хэлсээ баталхын тула Советскэ Союз нэгэтэ бэшэ дурадхалнуудые оруулдаг һэн.

Энэ талаар шухала удхашанартай шэнэ ямар алхам хэгдэһэн байгааб гэхэдэ атомна, водородно ба хүн зониие олоорнь хюдаха бусад зэбсэгүүдые хорихо тухай, буу зэбсэгүүдые нилээд ехээр хороохо тухай ба энээнэй дүүргэлтын хойноһоо уласхоорондын хиналта тогтоохо тухай уласхоорондын конвенциин проектые бэлэдхэхэ талаар дурадхалые Советскэ Союз Генеральна Ассамблейн IX сесси дээрэ 1954 оной сентябрь һарада оруулһан юм. Энэ асуудалаар хэлсээ туйлаха арга боломжые хүнгэдхэхэ зорилготойгоор Советскэ Союз хадаа буу зэбсэгүүдые хуряаха талаар ООН-эй Комиссиин Подкомитедтэ 1954 оной июлиин 11-дэ Франци ба Англиин оруулһан дурадхалнуудые энэ конвенциин үндэһэ һуури болгон табихаар дурадхаһан байна. Энэ советскэ дурадхал, хэнэйшье мэдэһээр, Генеральна Ассамблейн сесси дээрэшье, мүн тэрэшэлэн бүхы дэлхэйн үргэн олониитын зүгһөөшье дэмжэгдэһэн юм.

Буу зэбсэгүүдые хороохо ба атомна, водородно ба хүн зониие олоорнь хюдаха бусад зэбсэгүүдые хорихо асуудалаар зохихо шиидхэбэри олохын тула Генеральна Ассамблей хадаа Советскэ Союзай оруулһан эдэ дурадхалнуудые ба бусад оронуудай оруулһан дурадхалнуудые хаража үзэхыень буу зэбсэг хуряаха талаар Комиссида ба тэрэнэй Подкомитедтэ даалгаһан юм. Буу зэбсэгүүдые хороохо ба атомна зэбсэгые хорихо асуудалаар хэлсээ туйлахын тула шэнэ оролдолго гаргаха шухала байна гэһэн шиидхэбэриие Генеральна Ассамблей нэгэн дуугаар баталан абаһан байна.

Америкын Холбоото Штадууд, Англи ба Франци энэ шиидхэбэриин байһаар байтар уласхоорондын хэлсээ туйлаха ябадалые сэхэ таһалдуулха гэһэн зорилготой хэмжээнүүдые абана. Баруун Германиие дахяад зэбсэглэлгэдэ ба эб найрамдалда дуратай европейскэ бусад гүрэнүүдтэ эсэргүү сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ тэрэниие оруулха ябадалда зорюулагдаһан парижска хэлсээнүүдые тэдээнэй баталһан ушар эгээл энээн тухай гэршэлжэ үгэнэ. Энэ хадаа яаралтайгаар зэбсэгжэлгые, тэрэ тоодо атомна зэбсэгүүдые үйлэдбэрилгые ехэдхэхэ ябадалда заатагүй хүргэнэ.

Хэрбээ парижска хэлсээнүүдэй бэелүүлэгдээ һаа, Европодохи шэнэ дайнай аюул, тиимэ болохолоороо дэлхэйн дайнай аюул улам бүри ехэ болохо юм. Энэ хадаа буу зэбсэгүүдые хороохо ба атомна зэбсэгые хорихо тухай асуудалаар хэлсээ хэхээр бэлэн байһан тухай заагдаһан баруун гүрэнүүдэй Правительствонуудай мэдүүлгэнүүдтэ яашье тааралданагүй.

1954 оной декабрьда Хойто-атлантическа блогой Соведэй сесси дээрэ абтаһан шиидхэбэри иимэ мэдүүлгэнүүдтэйнь мүн лэ эрид сэхээр зүрилдэнэ. Энэ блогто хабаадалсадаг гүрэнүүд, тэрэ тоодо США, Англи, Франци ба Канада буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй Комиссиин Подкомитедэй гэшүүд байбашье, атомна дай бэлэдхэхэ тухай шиидхэбэри өөһэдөөшье абаһан байна. США-гэй, Англиин, Франциин ба Хойто-атлантическа блогто хабаадалсадаг бусад оронуудай ябуулдаг эгээл иимэ политика хадаа хюдалгын атомна дайнай аюулые бүри ехэдхэнгүй байха арганьгүй. Хэрбээ иимэ дайн эхилбэл, илангаяа Европын, харин гансашье Европын бэшэ, олон хүн зонтой бусадшье районуудай арадуудта хүшэр хүндэ хойшолонтой байхань элитэ.

Уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулхые, бата бэхи ба удаан сагай эб найрамдал тогтоохые, мүн буу зэбсэг ниитэ дээрэнь хороохо ба атомна зэбсэг хорихо асуудал шиидхэхые Советскэ Правительство ходоодоо эрмэлзэдэг байна. Тиимэһээ Баруун Германиие дахяад зэбсэглэлгэһээ уламжалан, атомна дайнай түсэбүүдые зохёожо ба яаралтайгаар зэбсэглэлгые саашадаа хэжэ байһанһаань уламжалан США-гэй, Англиин ба Франциин правительствонуудай бэедээ дааха харюусалгада тэдэнэй анхаралые хандуулха гээшэ манай уялга гэжэ Советскэ Правительство тоолоно.

Буу зэбсэг хуряаха талаар Комиссиин Подкомитедэй состав тухай асуудалые шиидхэлгэдэ баруун гүрэнүүдэй энэ политикань мүн лэ нүлөөлһэн байна. Подкомитедтэ Азиин оронууд оройдоошье түлөөлэгдөөгүй. Теэд буу зэбсэг хороохо ба атомна зэбсэг хорихо тухай асуудал шиидхэхые дэлхэйн бусад оронууд шэнгеэр эдэ оронууд мүн лэ хүсэдэг юм. Подкомитедэй составта Хитадай Арадай Республикые, Индиие, тэрэшэлэн Чехословакиие оруулхые Советскэ Союз дурадхаһан байгаа. Гэбэшье, баруун гүрэнүүд энэ дурадхалые хүлеэн абаагүй, харин ондоо шиидхэбэри баталан абахые баадхаһан байна. Тиимэһээ Подкомитет хангалтагүйгөөр байгуулагданхай, энэ ушар тэрэнэй бүхы хүдэлмэридэнь муугаар нүлөөлөөд байна гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй. Атомна энергиие—хүн түрэлтэнэй оюун ухаанай энэ агуухэ нээлтые—хүн зониие олоор хюдаха хэрэгтэ ашаглан хэрэглэхэ аргагүй болгохын тулада атомна зэбсэг хорихо тухай асуудал хойшолуулангүйгөөр шиидхэхые арадуудай тон шухала интересүүд эринэ. Эдэ интересүүд хадаа атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар уласхоорондын харилсан ажаллалга мүнөөнһөө үргэнөөр тогтоохые эринэ. Энэ харилсан ажаллалга экономическа талаараа гээгдэнги оронуудта болон районуудта, тэрэшэлэн мүнөө үедэ атомна энергиие амгалан ажалда — промышленностьда, медицинэдэ ба амгалан ажал-ябуулгын бусад һалбаринуудта хэрэглэхын тулада шухала болохо техническэ ба ондоо арга боломжогүй бусад гүрэнүүдтэ онсо шухала удхашанартай байна. Эгээл иимэһээ Советскэ Союз хадаа атомна энергиие амгалан ажалда ашаглаха хэрэгтэнь хэдэ хэдэн гүрэнүүдтэ зохихо туһаламжа үзүүлхые дурадхаһан ба бусад оронуудта иимэ туһаламжа үзүүлхэ тухай асуудал хаража үзэжэ байна.

Атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар энэ оной августда Женевэдэ зарлагдаха уласхоорондын конференцидэ Советскэ Союз эдэбхитэйгээр хабаадалсаха байна. Конференциин удхашанарынь атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар уласхоорондын харилсан ажаллалгада тус конференциин хэр зэргээр туһалха байһанһаа дулдыдаха байна. Дурсагдаһан конференци дээрэ хэлсэгдэхэ бүхы зүйлнүүдһээ гадна, СССР-тэ анха түрүүн баригдаад, атомна энергеэр амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ байһан промышленна электростанциин дүй дүршэл тухай элидхэл хэхэ байһанаа Советскэ Правительство мэдүүлһэн байна.

Атомна зэбсэг хорихо тухай уласхоорондын хэлсээнэй баталагдаагүй байһан ябадалай атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар уласхоорондын харилсан ажаллалгые хүсэд һайнаар хүгжөөлгэдэ ехэ һаад түбэг болодог байһаниинь сохомтой.

Советскэ Социалистическэ Республиканuудай Союзай Верховно Соведэй 1955 оной февралиин 9-нэй шиидхэбэри Верховно Соведэй Декларации соо найруулагдаһан байна. Энэ шиидхэбэриие хүтэлбэри болгон Советскэ Правительство хадаа буу зэбсэг ниитэ дээрэнь хороохо тухай, хамагай түрүүндэ, ехэнүүд гүрэнүүдэй буу зэбсэг горьтойгоор хороохо тухай гүрэнүүдэй хоорондо хэлсээнүүдые туйлаха хэрэгтэ урда мэтэ туһалха шухала гэжэ тоолоно. Атомна, водородно ба хүн зониие олоор хюдаха бусад элдэб зэбсэгүүд хоригдохо ёһотой, мүн атомна зэбсэг хорилгын хойноһоо, тэрэшэлэн буу зэбсэг ба зэбсэгтэ хүсэнүүдые хороолгын хойноһоо уласхоорондын шанга хиналтые хангаха зохихо хэмжээ-ябуулганууд бэелүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ Советскэ Правительство тоолоно.

Атомна зэбсэг хэрэглэхэгүйбди гэһэн тангаригта уялга гүрэнүүдэй даажа абаһан уласхоорондын хэлсээн хадаа атомна зэбсэг гүйсэд хорихо ябадалда шухала алхам боложо үгэхэ байгаа. 1953 оной декабриин 21-дэ хэһэн өөрынгөө мэдүүлгэ дотор Советскэ Правительствын зохихо дурадхал оруулһаниинь мэдээжэ, мүн атомна асуудал тушаа США-гэй правительствотай хэлсээ хэжэ байха зуураа, бүхы 1954 оной турша соо энээниие баадхан эрижэ байһан байна. Атомна зэбсэг хэрэглэхэгүйбди гэһэн уялга гүрэнүүдэй даажа абалга бүхы арадуудай интересүүдтэ харюусаха, уласхоорондын түгшүүрилые багадхалгада, эб найрамдал бэхижүүлгэдэ ехэл һайн удхашанартай байха байгаа гэжэ тон элитэ байбашье һаань, энэ талаар зохихо хэлсээ туйлаха арга боломжын мүнөө хүрэтэр үшөөл олдоодүйнь гэмшэлтэй. Атомна зэбсэг хэрэглэлгэһээ гүрэнүүдэй арсалга хадаа атомна зэбсэг гүйсэд ба заатагүй хорихо тухай хэлсээ туйлалгые ехээр хүнгэдхэхэ байгаа, энэ хадаа бүхы арадуудай эрмэлзэлгэдэ харюусаха байна.

Имагтал атомна ба водородно зэбсэгые гүйсэд хорилго, тэрээниие үйлэдбэрилгые хадагалжа байлгые, ашаглалгые хорилго хадаа атомна дайнай аюул зайсуулха гэһэн асуудал эсэслэн шиидхэжэ шадаха байна.

Атомна зэбсэг заатагүй хорихо ябадалда зорюулагдаһан Советскэ Союзай дурадхалые Америкын Холбоото Штадуудай, Англиин ба бусад баруун гүрэнүүдэй ходоодоо буруушаадаг байһаниинь гэмшэлтэй, тиимэһээ энэ шухала асуудалай талаар хэлсээн мүнөө хүрэтэр туйлагдажа шадагдаагүй.

Атомна ба водородно зэбсэгэй бии байгаа запасуудые усадхаха тушаа эрилтэ һүүлэй үедэ уласхоорондын үргэн ниитын зүгһөө табигдана. Энэ эрилтые бэелүүлбэл тус зэбсэгые бүхы гүрэнүүдэй буу зэбсэгүүд сооһоо хуряажа, атомна зэбсэг гүйсэд хорихо гэһэн гол зорилгые туйлаха ябадалда туһалха байгаа.

Энээнтэй зохилдуулан, мүн Генеральна Ассамблейн IX сессидэ оруулагдаһан дурадхалнуудта нэмэлтэ болгон, Советскэ Правительство доро дурсагдаһан уялгануудые гүрэнүүдэй даажа абаха тушаа дурадхал оруулхые шухалада тоолоно:

1. Атомна материалнуудые имагта амгалан ажалда ашаглахаар, гүрэнүүдтэ бии байгаа атомна болон водородно зэбсэгэй запасуудые дууһан усадхаха.

2. Өөһэдынгөө зэбсэгтэ хүсэнүүдэй ба буу зэбсэгүүдэй тоое 1955 оной январиин 1-нэй хэмжээһээ үлүү гаргахагүй, мүн сэрэгэй зорилгодо мүнгэн зөөри һомололгоёо 1955 оной бюджетнэ һомололгонуудай хэмжээнһээ үлүү гаргахагүй.

Тиихэ зуураа, Советскэ Правительство дээрэ дурсагдаһан шиидхэбэринүүдэй хойноһоо уласхоорондын зохихо хиналта тогтоогдохо ёһотой гэжэ тоолоно.

Буу зэбсэг хуряаха ба атомна зэбсэг хорихо асуудалнуудай шиидхэгдэхые бүхы арадууд ехээр хүсэнэ гэжэ Советскэ Правительство мэдэрнэ. Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гэшүүн байгаашье һаа, байгаагүйшье һаа—хамаагүй, нэгэшье гүрэн энэ тон шухала, хойшолуулагдашагүй зорилгые шиидхэлгэһээ зайсуулагдаха ёһогүй.

Буу зэбсэг бүгэдэниитээрээ хуряаха тушаа Бүхэдэлхэйн конференци зарлахые 1954 оной январьда дүрбэн гүрэнэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй Берлинскэ зүблөөн дээрэ Советскэ Союзай дурадхаһыень энээнтэй дашарамдуулан тусхайлан һануулха хэрэгтэй. Тиимэ конференци зарлалга хадаа уласхоорондын харилсаануудтахи түгшүүрилые багадхалгада, бүгэдэниитын эб найрамдал бэхижүүлгэдэ туһалха байна.

Буу зэбсэг бүгэдэниитээрээ хороохо ба атомна зэбсэг хорихо тушаа Бүхэдэлхэйн конференциие Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин бүри 1955 ондо зарлахань шухала гэжэ Советскэ Правительство тоолоно.

1955 оной февралиин 18.

ХЭБЛЭЛНҮҮД БОЛОН ПОЛИГРАФИЧЕСКА ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ БҮХЭСОЮЗНА ЗҮБЛӨӨН

Орон дотор ном хэблэлгые саашадань һайжаруулха зам тухай асуудал хэблэлнүүд болон полиграфическа промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна зүблөөн дээрэ февралиин 16-да хэлсэгдэжэ үргэлжэлөө. Хэблэл хадаа үнгэрэгшэ жэлдэ 1940 онойхидо орходоо арба нэгэ дахин олон ном хэблэжэ гаргаа, 1955 ондо 72 миллион гаран ном хэблэгдэхэ ёһотой. Энэнь 1953 онойхидо орходоо хоёр дахин олон болохо байна гэжэ уранһайханай литературын гүрэнэй хэблэлэй директор А. Котов мэдээсээ. Олон томһоо бүридэһэн номуудые Гослитиздат удаанаар хэблэнэ гэһэн шүүмжэлэл тон зүб байна гэжэ оратор мэдэрээ. Уранһайханай литературые хэблэхэ табан жэлэй түсэбэй проектые мүнөө хэблэл зохёогоо. 1955—1959 онуудай турша соо классигууд болон мүнөө үеын уран зохёолшодой 117 зохёолнууд хэблэгдэхээр хараалагдана. Хэблэлнүүдэй һайнаар хүдэлмэрилхын тулада перспективнэ түсэб зохёолго шухала удхашанартай байна гэжэ нүхэр Котов тоолоно.

Элдэб литературануудые хэблэн гаргалгын түсэбые эрид һайжаруулха шухала байһан тухай, хэблэлнүүд болон полиграфическа предприятинуудые нэгэ жэгдээр хүдэлмэрилүүлхэ шухала байһан тухай мүн бусадшье үгэ хэлэгшэд, тусхайлбал, советскэ уран зохёолшодой Союзай правлениин секретарь В. Смирнов, Азербайджанска ССР-эй Культурын министрые орлогшо М. Алекперов гэгшэд тэмдэглээ.

Областной болон хизаарай хэблэлнүүдэй директорнууд А. Гриднев (Ростов), С. Страхов (Ставрополь), М. Глозус (Красноярск) нютагай хэблэлнүүдые халирхайгаар хүтэлбэрилдэг тухайдань СССР-эй Культурын министерствые шүүмжэлээ. Саарһа, шэрэ болон бусад материалнуудай ехэ гээгдэлтэйгээр абтадагһаа боложо нютагай хэблэлнүүдэй түсэбөө дүүргэлгэдэнь һаад ушаруулагдана гэжэ нүхэр Глозус мэдүүлээ.

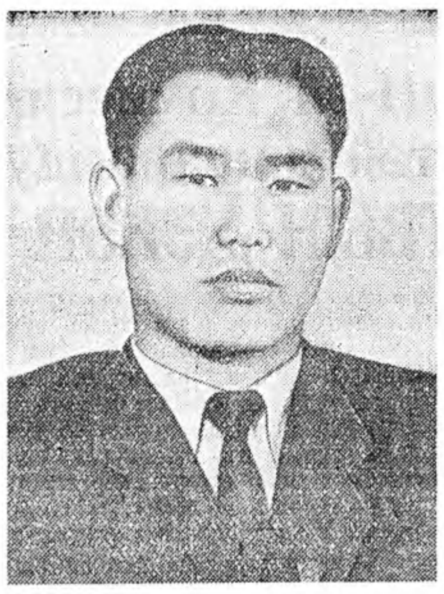
Орон доторхи ном наймаалгын магазинууд дайнай һүүлэй жэлнүүдэй турша соо хоёр дахинһаа ехээр олошороо гэжэ СССР-эй Культурын министерствын ном наймаалгын Главна управлениин начальник С. Титов тэмдэглээ. Гэбэшье, худалдаа наймаанай болон хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд ном худалдан абаха арад зоной эрилтые үшөөл муугаар шэнжэлнэ. Тэрээнһээ боложо үсөөн бэшэ ушарта олон тиражтайгаар хэблэгдэһэн номууд удаан саг соо наймаалагдангүй хэбтэнэ. Зарим хэблэлнүүд гаргаһан номуудаал гаргажа байдаг, иимэ ябадалые болюулхын тула СССР-эй Культурын министерствын хэблэлнүүдэй Главна управлени юушье хэнэгүй шахуу.

Шрифт шудхалгын II заводой граверна цехые даагша В. Богданов, Киргизскэ ССР-эй Культурын министр А. Казакбаев, уран зохёолшо М. Шагинян болон бусад үгэ хэлээ.

(ТАСС).

1955 оной февралиин 27-до РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Совет болон нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтын үдэр

КОММУНИСТНУУД БА ПАРТИЙНАБЭШЭ ХҮНҮҮДЭЙ БЛОГОЙ КАНДИДАДУУДАЙ ТҮЛӨӨ ГОЛОСУУДАА ҮГЭЕ!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадуудта кандидадууд—Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ **Яков Егорович ЕРОФЕЕВ**, ВЛКСМ-эй Бурят-Монголой обкомой нэгэдэхи секретарь **Николай Васильевич БУТУХАНОВ**, Кабанскын аймагай Темлюйскэ заводой эд элдүүрилгын тээрмын машинист **Афанасий Протасович ТАМАКУЛОВ**, Бурят-Монголой АССР-эй Нютагай промышленностиин министр **Николай Буинович ПИВОВАРОВ**, Тарбагатайн аймагай Ехэ-Куналейн МТС-эй комбайнёр **Андриян Евстафьевич БОЛОНЕВ**.

Колхозоо дэбжээхын түлөө тэмсэгшэ

Егор Иванович Ерофеевэй бүлэ революциин урда баяшуулай зараса боложо ябадаг байгаа. 6 үхибүүтэй Егор Ерофеев ганса морёороо десятина хахад газар элдүүрилжэ, хахад үбэл хүрэтэр бүлэнэрөө тэжээхэ таряа хуряадаг һэн. Тэрэнэй дунда хүбүүн Яков борьбо дээрээ борсойжо эхилһээр нютагай баянай адууһа мал харууһалжа эхилээ һэн.

Имагтал советскэ засагай ашаар Яков хүбүүн, мүн тэрэнэй түрэлхид зол жаргал дүүрэнээр эдлэбэ. Яков 1921 ондо, 18 наһатайдаа Верхне-Удинск (Улан-Удэ) город ерэжэ, ашаа тээгшээр хүдэлмэрилбэ.

Яков Егорович Улан-Удэ городой барилга дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, ажалай эрхим жэшээнүүдые харуулжа, барилгашадай түрүү зэргэдэ жагсана.

Городой барилга дээрэ 1927 он хүрэтэр хүдэлмэрилөөд, һүүлээрнь нүхэр Ерофеев Улаан Армиин зэргэдэ абтаба. Армида алба хэжэ байха үедөө эрдэмгүйшүүлэй саг зуурын һургуули дүүргэжэ, эгээн түрүүлэн уншажа, бэшэжэ шадаха болоһон байха юм.

1927 оной һүүл багаар ВКП(б)-гэй гэшүүн болоо. Улаан Армида алба хэжэ дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр Яков Егорович түрэһэн Ехэ-Куналей нютагаа бусажа, тэндэ эмхидхэгдэһэн үгытэй тарияашадай комитедые толгойлһон, колхоз эмхидхэлсэһэн байна.

Нютагтаа хэдэн жэлэй турша соо хүдэлмэрилөөд байтарынь нүхэр Ерофеевые областной советско-партийна һургуулида эльгээһэн байгаа. Тэрэ һургуулиие амжалтатайгаар дүүргэһэнэйнгээ һүүлдэ, 1932 ондо Яков Егорович Түнхэнэй аймагай гүйсэдкомой культурно-нийтын таһагта хүдэлмэрилхөөр эльгээгдэһэн байна. Тэндэ хоёр жэлэй турша соо хүдэлмэрилжэ байтараа энэ тушаалаараа Мухаршэбэрэй аймаг эльгээгдэбэ. 1935 он хүрэтэр ажаллаад байтараа, тэрэ жэлдээ Улан-Удын Комвузда һуралсахаар ерэбэ. Энэ һургуулида 1937 он хүрэтэр һуралсаад, һүүлээрнь Хонхолойн МТС-эй директорые политическэ талаар орлогшын тушаалда дэбжүүлэгдэһэн юм. Энэ тушаалда хүдэлмэрилжэ байхадаа нүхэр Ерофеев шударгы, шадамар хүтэлбэрилэгшэ байһанаа харуулһан ба хүдөөгэй арад зоной дунда хүндэтэй болоһон байна.

1940 онһоо нүхэр Ерофеев партиин Мухаршэбэрэй айкомой кадрнуудые эрхилхэ талаар секретарь болгогдожо дэбжүүлэгдээ һэн. Партийна хүдэлмэриин тушаалда ябахадаа нүхэр Ерофеев өөрынгөө даруу зангаар, үнэн сэхэ ажалаараа шалгарһан байна.

МТС-үүдтэ политотделнүүдэй шэнээр байгуулагдахада нүхэр Ерофеев партиин айкомһоо Гашейн МТС-эй дэргэдэхи Политотделэй начальнигаар томилогдоһон байна. Энэ хүдэлмэридэ хэдэн һарын турша соо хүдэлмэрилөөд байхадань, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн эхилһэн юм.

Дайнай хатуу жэлнүүдтэ Яков Егорович тус аймагай томохон колхозуудай нэгэниинь болохо Хара-Шэбэрэй сельсоведэй «Победитель» колхозой түрүүлэгшээр һунгагдаһан байгаа. Колхозой түрүүлэгшээр 1945 он хүрэтэр хүдэлмэрилөө.

Дайнай һүүлээр нүхэр Ерофеев аймагай хүдөө ажахын таһагые даагшаар томилогдоо һэн.

1950 ондо нүхэр Ерофеев партиин даалгабаряар тус аймагай «Коммунизм» колхоздо хүдэлмэрилхөөр эльгээгдэбэ. Тиин, нүхэр Ерофеев тэрэ сагһаа хойшо энэ колхозой правлениин түрүүлэгшээр хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Ерофеевэй хүтэлбэрилжэ байгаа «Коммунизм» колхоз аймаг соогоо алишье талаараа мүнөө түрүү зэргэдэ гаранхай.

Үнгэрэгшэ жэлэй дүнгөөр тус колхоздо ажалта үдэр бүриин хоёр килограмм таряан, хоёр түхэриг мүнгэ хубаагдаһан байха юм. Колхозой түрүү хүнүүд, хонишон Галактион Евсеев, сабшалан үһалагша Никита Гусляков, һаалиша Евдокия Федорова ба бусад тус тустаа 1000 шахуу ажалта үдэр оложо, хэдэн центнер таряа, ехэ мүнгэ абаһан байна.

Эгээ мүнөө үедэ колхозоо томохон малажалтай болгохын түлөө туйлай ехэ зорилго энэ колхозой гэшүүдэй урда табигданхай. Үнгэрэгшэ жэлдэ хэдэн зуугаад малай багтаха үхэрэй, хониной, тахяагай, гахайн шэнэ байрануудые барижа дүүргэһэн байна.

«Коммунизм» колхозой колхознигууд ба Мухаршэбэрэй дунда һургуулиин багшанар коммунист нүхэр Яков Егорович Ерофеевые БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар Мухаршэбэрэй 77-дохи округһоо дэбжүүлһэн байна.

Нэгэн дуугаар голосуудаа үгэхэбди

Селендумын мотор заһабарилгын заводой клуб һайндэрэйхеэр гоёогдонхой. Эндэ РСФСР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин 745-дахи Кяхтын округой, БМАССР-эй Верховно Советдэ һунгаха һунгуулиин 88-дахи Үбэр-Зөөхэйн округой һунгагшад олооро сугларжа, кандидадуудтаяа уулзаба.

Селендумын поселково Соведэй түрүүлэгшэ Капиталина Степановна Носарева уулзалгын вечерые нээхэ зуураа, иигэжэ хэлээ:

—Мүнөө РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Соведүүдтэ, мүн нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгуулиин бэлэдхэл орон дотор ажалай болон политическэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэржэ байна. Ажалшад өөһэдынгөө эрхим түлөөлэгшэдые гүрэн түрын хүтэлбэрилхы органуудай депутадуудта кандидадуудаар дэбжүүлнэ. Һунгуулиин манай округһоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Анна Никитична Овчинникова, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар нүхэр Ханда Доржижаповна Доржижапова дэбжүүлэгдээ.

Удаань этигэмжэтэ нюур нүхэр Прокопьевто үгэ үгтэбэ.

РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат нүхэр Овчинниковагай колхозно нийтын малажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ хэһэн оролдосотой ажал тухай нүхэр Прокопьев дэлгэрэнгыгээр хэлээд, арадай үнэн сэхэ басаган Анна Никитична Овчинниковагай түлөө голосуудаа үгэхыень һунгагшадые уряалба.

Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Цыдыпов иигэжэ хэлэбэ:

—Ториин, Хамнигадайн МТС-үүдэй коллективүүд, Закаменай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд, Боргойн үүлтэртэ хонидой совхозой коллектив нүхэр Овчинниковае РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар тон зүб дэбжүүлээ. Арадай үнэн сэхэ басаганай манай энэ ехэ этигэл найдабарине дүүрэн харюулжа шадахань лабтай.

Этигэмжэтэ нюур Б. Б. Пурбуев үгэ абаад, һунгуулиин 88-дахи Үбэр-Зөөхэйн округһоо БМАССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой хонишон нүхэр Ханда Доржижаповна Доржижаповагай ажал хүдэлмэри тухай хэлэбэ. Нүхэр Доржижапова 20-ёод жэлдэ хонишоноор хүдэлмэрилөө, жэл бүхэндэ эрхим амжалта туйладаг юм. Тэрэ хадаа ажал хүдэлмэридөө харюусалгатайгаар хандадаг, түрүүшүүлэй дүй дүршэлые халан абажа, ажал дээрээ хэрэглэдэг, хонидоо зоотехническэ заабариин ёһоор харууһалдаг туладаа ниимэ амжалтануудые туйлана. Мүнөө нүхэр Доржижапова КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолтой танилсаад, тэрэниие бэелүүлхын тула улам ехэ уялгануудые абаа.

—Энэ эрхим хонишоной түлөө барандаа нэгэн хүн шэнгеэр голосуудаа үгэхыетнай таанар һунгагшадые урялналаб,—гээд нүхэр Пурбуев үгэеэ дүүргэбэ.

Селендумын МТС-эй партийна организациин секретарь нүхэр Бадмажапов, Селендумын долоон жэлэй һургуулиин багша нүхэр Дашиев болон бусад нүхэр Доржижаповагай түлөө голосуудаа үгэхыень һунгагшадые уряалба.

Удаань нүхэр А. Н. Овчинникова, Х. Д. Доржижапова гэгшэд үгэ хэлэхэ зуураа, һунгагшадай үзүүлһэн этигэл найдабариинь түлөө баясхалан хүргэбэ.

ШАДАМАР ЭМХИДХЭГШЭ

2—3 жэлэй саада тээ партиин Иволгын айкомдо ниимэрхүү байдалтай ушаржа боломоор байгаа: айкомой бюрогой заседани һүниин тэнһээ холо үнгэртэр үргэлжэлжэ, ямар нэгэн колхозой «хашан» болоһон түрүүлэгшые ниилээдхэн «хүлэрүүлдэг» байгаа. Олон ушарта эдэ суглаашадай олониинь үглөө үдэшэниинь аймгүйсэдкомой заседани дээрэ дуудуулжа, баһа ямар нэгэн асуудалаар тоосохо, олон ораторнуудай заабари захяа дуулаха баатай болодог һэн. Халтад гэхэдээ гурбадахи, дүрбэдэхиные үдэртөө заседани, суглаануудта байха баатай болодог һэн.

Аймагай центртэ һара бүхэндэ шахуу арбаад хоногшо бэлэйлди. Колхозойнгоо хэрэгые сэхэ эрхилхэ үнэтэ сагаа тиигэжэ дэмы хооһоор барадаг һэмди.

Колхоздоо ерээдшье байхадаш аймагһаа, республикын элдэб министерство, зургаануудһаа ерэһэн түлөөлэгшэд элдэб мэдээ суглуулаад, баһал сагымнай барагша бэлэй. Теэд партиин ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой заабариин ёһоор мүнөө КПСС-эй айкомой хүтэлбэриин арга метод тад ондоо болоо,—гэжэ Иволгын колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хананггаар хөөрэлдэдэг.

Үнэхөөрөөшье КПСС-эй Иволгын айком ба аймсоведэй гүйсэдком хэтэрхэй олон суглаа хуралнуудые үнгэргэжэ, ута далбагар шиидхэбэринүүдые зохёожо сагаа барахаа болёо, колхоздо хүдөө ажал мэдэхэгүй түлөөлэгшэд эльгээгдэхэеэ болёо.

Партиин айком колхозно эхин партийна организацинуудта, тэндэхи

эдэбхитэдтэ түшэглэжэ, колхозно ажахын саашадаа хүгжэхэ гол шухала шэглэлнүүдые зүбөөр тодорхойлхо хэрэгтэ онсо анхарал хандуулдаг болоо.

—Город шадарай аймаг байһан тулада колхозуудайнгаа ажахые һү-овощной шэглэлтэй, олзо ехэтэй ажахы болгохо гэжэ шиидээд, мүнөө аймагаймнай коммунистнууд, эдэбхитэд тэрэнээ бэелүүлхын түлөө шармайн оролдожо эхилээ,—гэжэ КПСС-эй Иволгын айкомой секретарь, Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй депутадта һунгуулиин 62-дохи Гурульбинска округһоо дэбжүүлэгдэһэн кандидат Даши Ринчиндоржиевич Эрдынеев хөөрэнэ.

Партиин айком ажахые мэдэхэ, партийно-политическэ хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй хүнүүдээр колхозуудые бэхижүүлнэ. Колхозуудай партийна организациин секретарьнуудаар, фермэ болон бригадануудые хүтэлбэрилэгшэдөөр 15 коммунист аймагай партийна, советскэ эдэбхитэдэй дундаһаа эльгээгдээ.

Партиин Иволгын айком, тэрэнэй нэгэдэхи секретарь нүхэр Даши Ринчиндоржиевич Эрдынеев колхозуудта коммунистнуудые эльгээжэрхёод лэ һанаагаа амараад һуудаггүй, тэдээнэй алдуу дутуунуудые саг соонь заһадаг, зохихо туһаламжа тэдээндэ хүргэдэг. Колхозой түрүүлэгшэнэрые, партийна организациин секретарьнуудые, фермые даагшанарые, бригадирнуудые суглуулжа, семинарнуудые үнгэргэдэг. Республикын научна эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдые, эрдэмтэдые болон үйлэдбэриин түрүүшүүлые семинарнуудта урижа, тэндэ колхозой хүтэлбэрилэгшэдые шэнэ, түрүү юумэндэ һургадаг байна.

Колхозуудые ажал хэрэгээ мэдэхэ, бэлэдхэл һайнтай хүтэлбэрилэгшэдөөр бэхижүүлһэнэй ашаар урдань гээгдэжэ ябаһан «Коммунизм», «Коминтерн», Маленковой, Кировэй нэрэмжэтэ колхозууд 1954 ондо һайн амжалтануудые туйлаа. Аймагай бүхы колхозууд уялгата тушаалгануудые болон гүрэндэ малажалай, таряанажалай продуктнуудые худалдаха түсэбүүдээ сүм дүүргээд, тарилгада хүсэд хүрэхэ үрэһэ хаагаад, колхознигуудай ажалта үдэртэ нилээд ехэ мүнгэ, ороохо таряа хубаагаа.

Хамаг шэнэ, түрүү юумэнүүдые саг соонь обёорожо, согсолон шэнжэлээд, тэрэниие олоной шадабари болгохын тулада Даши Ринчиндоржиевич ехэ оролдолго гаргадаг. Нёдондо хабар «Коммунизм» колхозой правлени таряанажалай 3-дахи бригадые огородой бригада болгожо шэнэлэн эмхидхээд, тэрэниие механизмуудаар хангахын тулада Саянтын МТС-тэй хэлсэжэ, тусгаар тракторна бригада табиһан байгаа. Тэрэ тракторна бригадын хүсөөр тарилгые, ряд хоорондын элдүүрилгые ба хуряалгые механизацилһанай ашаар огородно бригада бараг һайн ургаса абаа. Энэ бригада 11 гектарһаа дунда зэргээр га бүриин 230 центнер үгэрсэ, тиихэдэ үндэр ургасата 3 гектарай га бүриһөө 272 центнер товарна үгэрсэ гэхэ гү, али гектар үгэрсэһөө 30 мянган түхэриг олзо абаһан байна. «Коммунизм» колхоз овощь худалдажа нёдондо жэл 448 мянган түхэригэй олзо оруулаа.

Иимэ һайн амжалта туйлаһан огородно бригадын ажалай эмхидхэлэй дүй дүршэлые шэнжэлжэ үзөөд, мүнөө жэлдэ овощь, хартаабха ургуулга дээрэ хүдэлхыень тракторна тусгаар 8 бригада эмхидхэхэ гэжэ партиин айком шиидээ.

«Улаан Оронго» ба Андреевэй нэрэмжэтэ колхозууд овощной хоёр комбинат барижа байна. 1953 онойхитой сасуулхада Иволгын колхозууд мүнөө жэлдэ овощь тарилгые хоёр дахин ехэ болгохо, мүн хартаабха мянга гаран гектарта тариха юм.

Уһалагдадаг газарые ехэ болгохо, үрэжэл багатай газарые хахалжа тэжээлэй культурануудые ехээр тариха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Энээнэй үндэһэ һуури дээрэ үнеэдэй тоо толгой олошоруулжа, бүхы эбэртэ бодо мал соо тэдэниие 1955 ондо 35 процент, 1956 ондо 40 процент хүргэхэ байна. Үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай колхозуудай үнеэдһээ һү һаалга 12 процентээр дээшэлээ. Энэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 820 литр һү һаахаар хараалагдана. Энээниие дүүргэхын тулада 1955 ондо мянган гектар дээрэ кукуруза, наран сэсэг таригдаха юм.

Партиин айком ба партийна эхин организацинууд һаалишадай, хонишодой, механизаторнуудай ба бусад ажалшадай дунда социалистическэ мүрысөө эмхидхэнэ. МТС-үүдэй зонодо байгуулагдаһан партиин айкомой инструкторска группанууд арад зоной дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа, ажалша олониитын эдэбхи үүсхэлые бадараана. Инструкторска группынхид Даши Ринчиндоржиевичһаа шухала зүбшөөл, заабари ходо абажа байдаг.

Колхозуудай гэшүүдтэй, гүүртэ, бригадануудай һаалиинад-малшадтай Даши Ринчиндоржиевичын хөөрэлдэжэ, тэдэнһээ һургаал абажа, тэдээндэ зүбшэл үгэжэ байхыень хододоо харахат.

Өөртөө ба бусадта шанга эрилтэ табидаг, советскэ ба партийна хүдэлмэриин баян дүй дүршэлтэй болоһон, депутадта кандидат Даши Ринчиндоржиевич һунгагшадай этигэл найдабарине хүсэд харюулха, ажалшадай ажана байдалай һайжархын ба соёл культурын урган бадархын тулада саашадаашье хамаг хүсэ шадалаа зорюулханьлабтай.

С. БАДМАЕВ.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерстводэ

Буу зэбсэгые хуряаха тала ООН-эй Комиссиин Подкомите февралиин 25-да Лондондо худа мэрээ эхилхэ байһантайнь даш рамдуулан, СССР-эй Гадаадын Х рэгүүдэй Министрын Нэгэдэхи О логшо А. А. Громыкые энэ Подк митедтэ СССР-эй түлөөлэгшэ бол гон Советскэ Правительство томи бо. СССР-һээ Великобританида ба гаа посол Я. А. Малик дурсагдаһа Подкомитедтэ СССР-эй түлөөлэ шын орлогшоор томилогдоо.

Комсомолецууд ба залуушуул хүдөө гарана

Хэжэнгын аймагай Культуры байшан һайндэрэйхеэр шэмэглэгд хэй. Үдэшын 8 час багаар клуб т шэ хүн зон олооро субана. Ула шьегүй, Культурын байшанда айм гай албахаагшад, комсомолецу ба залуушуул дүүрэн сугларба.

ВЛКСМ-эй айкомой секретарь н хэр Банзаргашеев аймагай центры комсомолецууд ба залуушуулай су лаа нээнэ. Президиумэй һунгагдаж тэдэнэй һууринуудаа эзэлһэнэй һү лээр нүхэр Банзаргашеев партии уряагаар хүдөө гаража ажаллахы хүсэһэн Улан-Удэ городой комсом лецууд ба залуушуулай хандаһа хандалга ба энээниие дэмжэхэ тух асуудалаар элидхэл хэбэ.

Элидхэлэй һүүлээр комсомолки Валентина Балжинимаева трибун да гарана.

—Нүхэд комсомолецууд ба залу шуул,—гэжэ тэрэ үгэеэ эхилнэ. «Малажалай продуктнуудые үйлэ бэрилгэ ехэдхэхэ тухай» КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй түүхэ тогтоолтой танилсаад байхадаа, б контородо бэшэ, харин хүдөөдэ, ко хозой фермэ ба гүүртэнүүд дээ ажаллаха ёһотойб гэжэ мэдэрбэб. Би 1951 ондо нэгэ жэлэй хүдө ажахын һургуули дүүргэжэ зоо техник мэргэжэлтэй болоһон ба гааб. Тэрэнэй һүүлээр Торини а магай Молотовой нэрэмжэтэ, Х жэнгын аймагай Ворошиловай б Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта зоотехнигээр ажаллаһан байнаб. Үнгэрэгшэ жэлэй апрель һарада ураһайханай Бүхэроссийска х ралгада Москва ошожо ерэһэнэ һүүлээр, Хэжэнгын аймгүйсэдкомой культурын таһагта ажаллажа бай наб. Би Доодо-Худанай Ворошило вай нэрэмжэтэ колхоздо ошожо, өөрынгөө мэргэжэлээр ажаллахы хүсэнэб,—гэжэ нүхэр Балжини маева хэлэбэ.

Һүүлээрнь колхоз гаража ажалла хые хүсэһэн комсомолецууд Бад маев, Иванов болон бусад үгэ х лэбэ. Энэ суглаанда Хрущевой, Л нинэй, Энгельсын, Молотовой нэрэм жэтэ колхозуудай түрүүлэгшэнэ хабаадалсажа, аймагай центры комсомолецууд ба залуушуулые хү дөө гаража ажаллахыень уряалба.

Үглөөдэрынь комсомолецуд-за луушуул Василий Иванов, Вл димир Сибиряков болон бусад Ленинэй нэрэмжэтэ, Ширап Ба маев, Валентина Балжинимаева гэ шэд Ворошиловай нэрэмжэтэ, Кс нья Мясникова, Надежда Комаров болон бусад Хрущевой нэрэмжэт колхозуудта гараба. Колхоздо гара хые үнэн зүрхэнһөө хүсэһэн залу шуулай тоо үдэр ерэхэ бури олошор но.

Д. Доржиев.

Бурят-монгол дуунуудай концерт тухай

«Бурят-монгол дуунуудай концерт дамжуулхамнай» гэһэн соносхолые радиогоор дуулахадаа манай шаг нагшад ехээр һайшаан угталаг.

Энэнь гайхалтай бэшэл. Ара дайнгаа дуунуудые ба республикы композиторнуудай зохёоһон дууну дые мэдээжэ артистнар-дуушадай бэрхэ шадамараар дуулахада, манай ажалшад һонирходог, мүн тэрэниие өөһэдөө дуулажашье һурахые хүсэ дэг байна. Теэд Культурын минис терствын радиоинформациин таһаг бурят-монгол дуунуудай концертнүү дые дамжуулхадаа шагнагшадай эрилтэнүүдые хүсэд һайнаар ханга жа шаданагүй гэжэ һанагдана. Юуб гэхэдэ, концерт болохонь гэжэ со носхоһон аад, оройдоол 3—4 дуу нуудые дамжуулаад лэ дүүргэжэр хидэг гү, али шэнэ дуунуудые үсөө ноор дамжуулдаг байна. Энээнһээ гадна, концертын программада үнөөхил «Эрбэд соохор», «Хадын үн дэр модондо», «Хүрин хээрэ» гэжэ дуунууд хододоо оролсодог юм. Рес публикынгаа элитэ артистнар Л. Линховоин, Б. Балдаков, Р. Пет рова болон бусадые концертнүүдтэ үсөөнөөр хабаадуулдаг байна.

Саашадаа бурят-монгол дууну дай концертнүүдые саг үргэлжэ дам жуулжа байха зуураа, концертдэ эгээн һайн дуунуудые шэлэжэ абаха, эрхим дуушадые хабаадуулха зэргэ тэй гэжэ найданабди.

Ж. Цыбанов, партийна һургуулида һуралсагша.

Байгал далайнгаа баялигые баранииень дүүрэн хэрэглэе!

Усть-Баргажанай загаhанай комбинадай хүдэлмэришэд—табадахи табанжэлэй hүүлшын жэлдэ

* *

Ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлнэбди

Загаhанай агнуури дээрэ 30 гаран жэлдэ хүдэлмэрилжэ байнаб. Энэ үе соо ороноймнай загаhанай промышленность туйлай ехээр хүгжэhэн, мүн тэрээндэ эрилтэшье ехээр табигдадаг болоhон байна. Гушаад гаран жэлэй саада тээ загаhашадай бүхы зэр зэмсэгынь хахуули, арбаад метрын губшуурхан байгаа hаа, мүнөө тэдэнэй мэдэлдэ моторно катернууд, лодконууд, 600—700 метр утатай шэнэ түхэлэй губшуурнууд бии.

Манай комбинадай загаhашад урдаа табигдаhан зорилгоёо бэелүүлхын тулада шангаар тэмсэжэ байна. Тэрэ тоодо минии хүтэлбэрилдэг бригада загаhа барилгын гүрэнэй түсэбые саг болзор сооhь дүүргэхын тулада бүхы хүсэ шадалаа гаргадаг юм.

Абаhан уялгаяа бодото дээрэнь хэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ тэмсэдэгбди. Зарим хүнүүд загаhанай агнуури дээрэ ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ гээшэ дэмы юм гэлсэдэг. Энэ тон буруу. Загаhан дайралдаха гү, али үгы гү гэжэ маргаhанай хэрэггүй. Имаришье ажал хадаа мэргэжэлээ дээшэлүүлхые эридэг. Тиимэhээ загаhашалга дээрэ «уhан байбал загаhан байха» гээд лэ губшуурдангүй, харин далайн эрье тохойень, сагай шарилые хараадаа абалсаха хэрэгтэй. Тиигээгүй hаа, загаhанай hүрэгөөрөө ябадаг газарые олохонь бэрхэтэй. Хэрбээ эдэ бүгэдые хараадаа абан хүдэлмэрилжэ, губшуур, гүльмэнүүдые зүбөөр табижа hурахын түлөө оролдолго гаргаа хада ажалай бүтээсын дээшэлхэ байhаниинь лабтай.

Манай бригадынхид зунай сагта саг үргэлжын губшуур май соо табяад, тэрэнээ намар мүльhэнэй хүрэхэhөө урдахана абадаг юм. Энэ үе соо үдэр бүхэндэ губшуураа хэдэн дахин шалгажа, ороhон загаhыень абаха, хахархайень оёхо, хадхаха хэрэгтэй. Үнгэрэгшэ зун иимэ табимал губшуураа hайнаар ашаглаhанай ашаар түсэбөө 198 процент дүүргээ hэмди. Намар боложо мүльhэнэй хүрэхэтэй зэргэ соолго соо гүльмэ табижа, сиг загаhа барина бди.

Бригадымнай гэшүүд Крушинский Анатолий, Ли Зи-фу болон бусад загаhа барилгаар ехэхэн дүй дүршэлтэй түрүүшүүл юм.

Тэдэнэр Кабанскын загаhанай заводой солото бригадир нүхэр Цыбанай хүдэлмэриин түрүү арга шудалжа, ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлээ. Январь соо түсэбэй ёhоор 7 центнер сиг бариха аад, 10 гаран центнер баряабди.

М. Липанов, комбинадай бригадир.

Загаhашад-колхозниигуудта анхарал хандуулха

Малажалай продуктнуудые үйлэдбэрилгэ ехэдхэхэ тухай КПСС-эй ЦК-гэй январска Пленумэй тогтоолые бидэнэр, загаhашад үнэн зүрхэнhөө hайшаагаад, ажалшадай улам ехээр хэрэглэжэ байгаа загаhанай продукт үйлэдбэрилхэ хэрэгтэ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ байнабди.

Усть-Баргажанай загаhанай комбинадай үйлэдбэрилдэг продукциин горьтойхон хубиие загаhа барилгын колхозууд бэлэдхэдэг байна. Гансахан манай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой загаhашад жэл бүхэндэ хэдэн мянган центнер загаhа комбинадта тушаана.

Колхозойнгоо центрhээ 40—50 километрын газарта байhан Курбулинска тохойдо бидэнэр үбэл зунгүй хүдэлмэрилдэгбди. Мүнөө мүльhэн дороhоо загаhа барилга муу бэшээр эмхидхэгдэнэ. Нэгэдэхи кварталай түсэбые болзорhооhь урид, мартын 10-да дүүргэхэ гэжэ абаhан социалистическэ уялгаяа заатагүй бэелүүлхын түлөө бүхы хүсэеэ гаргаhабди. Загаhашад-коммунистнууд Виктор Федоров, Константин Кузнецов болон бусад мүльhэн доогуур губшуур татахадаа эрхим амжалта туйлана. Эдэнэр социалистическэ мүрысөөндэ хододоо түрүүлэн ябадаг.

Гэхэтэй хамта, загаhашадые үргэн хэрэглэлэй эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр элбэгээр хангаха гээшэ шухала удхашанартай. Теэд Усть-Баргажанай рыбкооп (түрүүлэгшэнь нүхэр Колмаков) энэ асуудалда анхарал багаар хандуулна. Монахово, Покойники гэжэ холын пунктнуудтахи загаhашадай магазинуудта сагаан хилээмэн, кондитерскэ зүйлнүүд хомор, мүн костюмууд, ноohон бүд, тусхай бээлэй болон гуталнууд элбэгээр худалдагдана гүй. Эндэхи магазиние даагша К. Елшина загаhашадта шэрүүнээр хандахаhаа гадна, магазинда асарагдаhан hайн эд бараа танилнуудтаа үгэжэ, советскэ худалдаа наймаанай журам эбдэдэг зантай.

Тэрэшэлэн загаhашадай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри муугаар табигданхай. Кино тон үсөөн харуулагдана. Баргажанай аймгүйсэдкомой культурын таhагhаа лекци элидхэл хэхэеэ хүдэлмэрилэгшэд үсөөн ерэдэг. Эдэ дутагдалнуудые усадхахын тулада аймагай хүтэлбэрилхы органууд зохихо хэмжээ абаха зэргэтэй.

К. Батурин, колхозник.

* * *

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Усть-Баргажанай загаhанай комбинадай бригадир Афанасий Стулёвой хүтэлбэрилдэг бригадынхид ажаллажа байна. Наада захадань В. Ушаков, Р. Алексеева гэгшэд.

Б. Дашиевай фото.

Манай коллективэй саашанхи зорилгонууд

Ойрын хэдэхэн жэлнүүдэй турша дотор эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг дэлбэг болгохо талаар харюусалгатай зорилгын табигдаад, шиидхэгдэжэ байхадань ороноймнай загаhанай промышленностиин хүдэлмэришэдэй харюусалга ба үүргэнь улам дээшэлээ. Манай Бурят-Монголой республика Эхэ оронойнгоо загаhаар элбэг районуудай нэгэниинь байhан тулададаа арадайнгаа ажахын бүхы hалбаринуудые улам саашаданъ хүгжөөхын түлөө тэмсэжэ байгшадта загаhа ба загаhанай продукци урда урдынхиhаа бүри ехээр үгэхэ зэргэтэй.

Усть-Баргажанай загаhанай комбинадай коллектив урдаа табигдаhан зорилгоёо бэелүүлхын тулада бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн хүдэлмэрилжэ, үнгэрэгшэ 1954 ондо бага бэшэ амжалта туйлаhан байна. Нёдондо жэлэй түсэб 112,6 процент дүүргэгдэжэ, даалгабариhаа гадуур 1721 центнер загаhан гүрэндэ тушаагдаа hэн. Энээн дээрэhээ хаража үзэхэдэ, загаhа барилгын хэмжээн урзанда жэлэйхиhээ 1450 центнерээр дээшэлhэн байха юм.

Коллективэймнай дунда шэн зоригто ажалаараа хүндэтэй болоhон новаторнууд нилээд олон. Бригадир нүхэр Липанов 1954 оной зун бригадынгаа хүдэлмэрине зүбөөр эмхидхэжэ, табяатай байдаг губшуураар горьтой загаhа бариhан юм. Энэ бригадынхид жэлэйнгээ даалгабариhаа гадуур 185 центнер загаhа барижа, 1955 оние угтаhан байна. Тэрэшэлэн комсомолец Стулёвой хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригадынхидай саг үргэлжэ социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябадагые тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Нүхэр Стулёв ажалай шэнэ аргануудые хододоо hайшаан дэмжэдэг дээрэhээ хоёр амhартай саг үргэлжын губшуур табилгые комбинадайнгаа загаhашадай дунда эгээн түрүүлэн шудалhан байна.

Манай комбинат аймагайнгаа загаhа барилгын колхозуудта саг үргэлжын туhаламжа үзүүлхэ ба ажахыень хүтэлбэрилэлсэхэ уялгатай гээшэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ 5 колхозоймнай дүрбэниинь даалгабаринуудаа үлүүлэн дүүргэhэн байгаа. Урдань гээгдэжэ ябаhан Молотовой нэрэмжэтэ колхозой загаhашад богонихон саг соо хүдэлмэридөө эрид хубилалта хэжэ, мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ гараа. Тиихэдэ Кировэй нэрэмжэтэ колхозой правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Шагин) загаhашадайнгаа хүдэлмэрине муугаар хүтэлбэрилнэ. Үнгэрэгшэ жэлдэ тус колхоз хэдэн зуун центнер загаhа гүрэндэ дутуу үгэhэн байна. Баргажанай аймгүйсэдкомой зүгhөө загаhа барилгын колхозуудай хүдэлмэридэ хиналта шалгалта багаар табигдадаг. Мүн комбинат колхозуудта загаhа барилгые hайжаруулха хэрэгтэ үшөөл хангалтагүйгөөр туhална. Саашадаа эдэ дутагдалнууд заатагүй усадхагдаха ёhотой.

Загаhа барилгаhаа гадуур бэлэн продукци (консервэ) үйлэдбэрилгөөр комбинат ехэхэн түсэбтэй юм. Эдеэ хоолой зүйлнүүдэй үйлэдбэрилгые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ талаар парти, правительствынгаа эрилтые бэелүүлэн, нёдондо жэлдэ консервэ үйлэдбэрилгэеэ 420 мянган баанкаар дээшэлүүлжэ шадаабди. Энэ жэлэй түрүүшын үдэрhөө хойшо заводоймнай консервэшэд табадахи табанжэлэй түсэбые болзорhооhь урид дүүргэхын түлөө дэлгэрhэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Гэхэтэй хамта, продукциин ассортиментые олошоруулха ба шанарыень hайжаруулха талаар горьтойхон дутагдалтайбди. Сиг, омуль болон бусад томо загаhанай мяхаар эрхим сортын консервэнүүдые үйлэдбэрилхэ түсэбүүд дүүргэгдэнэгүй. Баанкануудые хэдэг цех голодоhо гаргана. Эдэ дутагдалнуудые дары усадхажа, консервэ үйлэдбэрилгын, загаhа барилгын hара, квартал бүхэнэй түсэбүүдые саг болзор сооhь дүүргэхын тулада бүхы хүсэеэ элсүүлжэ эхилээбди.

Табадахи табанжэлэй hүүлшын жэл болохо 1955 ондо загаhа бариха түсэбнай 1900 центнерээр, консервэ үйлэдбэрилгэ—200 мянган баанкаар дээшэлүүлэгдэнхэй. Коллективэйнгээ дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэн, культурно-гэгээрэлэй ба ниитэ-политическэ хүдэлмэринүүдые эрид hайжаруулан, жэлэйнгээ түсэбүүдые болзорhооhь 15—20 хоногоор урид дүүргэхэ зорилготойгоор хүдэлмэрилжэ байнабди.

А. Намолов, комбинадай директор.

*

Ц.-Ж. ЖИМБИЕВ

Капитан басаган

Арюухан уhаяа дэлгээжэ,
Алдарта Байгалнай харьялна.
Аянай шубууды үргээжэ,
Ашаанай пароход тамарна.

Омогтой капитан басаган
Олзоборнин ажалые хүтэлнэ.
Омуль дүүрэтэр ашаhан
Онгосонууд hубаран дүтэлнэл.

Залуушуул татанал омогтой
Залгалаа утахан губшуураа.
Загаhаар баяншаг олзотой
Заводтоо бусанад, бушуугаар.

Харалган, шуурганшье барag даа.
Капитан штурвалаа заланхай,
hалхинда багахан уригдаад,
Харахан гэзэгэнь далланхай.

Үдэрhөө үдэр бүхэндэ
Уhан дээр аялгань таhарнагүй.
Урихан зүрхыем гүльмэдэ
Оруулаад басаган табинагүй.

Нормоhоо гадуур 1500 баанка консервэ

Манай консервын цехынхидэй хүдэлмэриhөө заводой бүхы ажал дулдыдадаг. Тиимэhээ консервэшэд 1954 ондо ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхэ, продукциингаа шанар hайжаруулха гэhэн зорилготойгоор хүдэлмэрилжэ, зарим тэды амжалта туйлаhан байгаа. Консервэ үйлэдбэрилхэ жэлэй түсэб 20 гаран процентээр үлүүлэн дүүргэгдэhэн байна.

Табадахи табан жэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхын тулада үйлэдбэри дээрээ ажалай шэнэ аргануудые хэрэглэхэ, уралан нарижуулгын дурадхалнуудые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ хэрэгтэй. Энэ зорилгоор бидэнэр консервэ болгогдохо загаhые гурилдаха станок зохёогообди. Тэрэнэй ашаар гараар хэгдэдэг энэ хүдэлмэри механизмын хүсөөр дүүргэгдэдэг болоо.

Баанкатай консервэ эсэслэн хабхаглалга дээрэ Марфа Ефимова үндэр амжалта туйлаа юм. Энэ новаторай хүдэлмэриин дүршэлые бүгэдын шадабари болгохын түлөө схэхэн оролдолгын гаргагдаhанай ашаар Евдокия Борисова, Е. Паршунина болон бусад халаан бүхэнэйнгөө нормые 140—150 процент дүүргэдэг болонхой. hүүлэй үедэ консервэшэдэй дунда загаhа тоhондо шаралгаар, бэлэн болоhон продукци багсалалгаар техническэ hуралсал эмхидхэгдэнэ.

Иимэ хүдэлмэринүүдые хээд байхадаа халаан соо 1500—2000 баанка консервэ нормоhоо гадуур үйлэдбэрилэгдэнэ. Хүдэлмэридэмнай дутагдалнууд яhала олон. Электроэнергиин бага дээрэhээ олон түхеэрэлгэнүүднай дүүрэн хүсөөрөө хүдэлдэггүй байна. Эдэ дутагдалнуудые түргөөр усадхажа, загаhанай hайн шанартай консервэ элбэгээр гаргаха гээшэ коллективэймнай нэрэ хүндын хэрэг мүн.

А. Смирнов, консервын цехын мастер.

Байгалай мүльhэн дээрэ...

Декабриин хүйтэнэй улам шангадажа байха үедэ Байгал абари зангаа хубиланхай, «хүйтэндэ диилдэхэгүйб» гэhэндэл эршэтэ долгёо дээрэ дээрэhээнь эбхэрүүлэн, хабсагай шулуун эрьсэ шадал мэдэн няшажа байдаг. Далай хэдышье шошхоржо, хүйтэнтэй тулалдаа hаа, хаха аргагүй диилдэжэ хүхэ номин мүльhөөр үргэлжэдөө хушагдаа.

Үглөөгүүр далайе тойроhон орьёл үндэр хадануудай саанаhаа наранай хурса элшын үшөө сасараагүй байхада, загаhашад агнууридаа үнин гаранхай, нюдэ алдама үргэн мүльhэн талын дундуур эндэ тэндэ hуурилдана. Нэгэ үглөөгүүр Афанасий Стулёвой хүтэлбэрилдэг комсомольско-залуушуулай бригада хэзээ хэзээнэйхиhээ эртэлэн, эрьеhээ арба гаран молоной газарта губшуурдахаяа ерэнхэй байба.

Хүйтэндэ хаха хүрэhэн мүльhэнэй зангай хажууда хүрэхэтэйгөө зэргэ Афанасий морёо байлгажа, ондатра малгайнгаа хасабшануудые өөдэнь уяжархёод, ойро тойроние шэртэн харана. Уданшьегүй үшөө гурбан шаргада губшуураа, зэр зэмсэгүүдээ тээhэн залуушуул дарья табилдаhаар хүрэжэ ерэбэ.

—Зай нүхэд! Эндэл талаан турша үзэе. Моридоо hалхи руу харуулаад, үбhэ үгэгты,—гэhэн захиралта Афанасий үгэбэ.

Шарганууд дээрэhээ салирнуудые, губшуур дарадаг хэдэн алдын ута урганy удые, мүльhэ шүүрдэдэг хүрзэнүүдые буулгажархёод, загаhашад тамхилна.

Афанасий өөрынгөө туhалагша Василий Ушаковтой губшуураа хайшань харуулжа татахаяа зүбшэhэнэй hүүлээр, «хүдэлмэреэ эхилэе, нүхэд! hалхин буужа болохо, түргэлээ» гэнэ. Ингэжэ бригадын ажалай үдэр эхилбэ. Хүйтэндэ дадашаhан бэетэй худэр улаан хүбүүд губшуураа мүльhэн доогуур табихын тула хайша-хайшаа 2 метр нүхэ малтажа оробо.

—Загаhашадай талаан болоходоо энэ жэлдэ далайн мүльhэн метрhээ дээшэ хүрэхэгүйнь ха,—гэжэ тэндэhээ нэгэн энеэбхилэн дуугарна.

—Мүльhэнэй нимгэндэ загаhа ехээр барихам гэжэ hанаа гүш, ябасатай газарыень оложо шадаагүй hаа, хара уhа шүүрдээд лэ hула hалана бэзэш,—гэжэ Феня басаган харюусадхина.

600 метр утатай губшуур мүльhэн доогуур татажа абаха гээшэ тиимэ хүнгэхэн хэрэг бэшэ. Тэрэнэй тулада километр шахуу газарта 100-hаа дээшэ нүхэнүүдые тус тустань сооложо, губшуурай аргамжануудые татаха хэрэгтэй...

Губшуур табиха соолго бэлэн боложо, ута гэгшын хоёр hургаагуудые мүльhэн доогуур hолжоруулан узууртань губшуурай аргамжануудые уяжа, саашань татажа эхилнэ. Ажал ехэтэй энэ хүдэлмэри морёор хэгдэдэг юм. Губшуураа соолго руу табихадаа бусайдуулжа яашье болохогүй. Тиимэhээ Афанасий өөрынгөө туhалагша Василитай энэ хүдэлмэри хэдэг байна. Бригадын бусад гэшүүд мүльhэн дээгүүр урид табигдаhан хараануудые дамжан, аргамжа татаха нүхэнүүдые соолоhоор саашална. Тэдэнэй хойноhоо басагад-загаhашад моридые эрьюулгэдэ оруулан губшуураа зай забдагүй татуулна.

—Вася, ажалнай хэр зэргэ ябана гэжэ hананаш?—гэжэ Афанасий соолгын саада тээhээ губшуураа аалиханаар табижа байhан туhалагшаhаа бодолгото болон асууна.

—Минии hанахада барагтайл ябанахабди. Январь hарымнай түсэб 200 гаран процент дүүргэдээ ха юм.

—Энэ hарада бирагүйшэг байнабди, нүхэр. hунгалта ойртожо байна, февралайнгаа түсэбые 200 процент дүүргэн, энэ hайндэрые угтаха ёhотойбди.

—Шадахабди,—гэжэ Вася харюусаад, губшуурайнгаа hүүлшын метрые уhа руу табижа дууhана.

...Саг 13 час болохо ойртонхой. Баруун тээhээ үлеэhэн hалхин аалиханаар орожо байhан саhые елүүр хүхэ мүльhэн дээгүүр тогтоон, торгоонгүй туужа абаашана. Хүйтэн шангаданхай. Теэд загаhашад хүдэлмэриингөө хүсэн дунда даарахаhаа байха халуудашанхайнууд, өөрэ өөрынгөө хэхэ юумые яаралтайгаар дүүргэнэ. Губшуурай татагдажа байhан талмай нилээд ехэ, гектарhаа холо үлүү.

Аргамжа татаха нүхэ малтагшад комсомолецууд Гоша Ушаков, Михаил Мороев, Анатолий Ильин болон бусад hүүлшынгээ нүхэнүүдые малтажа дууhаад, амарангүйгөөр губшуураа татажа гаргаха 10 метр утатай, 5 метр үргэнтэй ехэ соолго ондоо тээ сооложо оронод.

Афанасий Стулёв губшуурайнгаа зүбөөр татагдажа байhание шалгажа ябаhанаа эндэ хүрэжэ ерээд, тужурка дээгүүрээ үмдэжэ ябаhан плащаа тайлажархёод, мүльhэ малталсажа захалха зуураа, «түргэлэгты, нүхэд! Губшуурта ороhон нэгэшье загаhа алдажа болохогүй» гэжэ хүдэлмэришэдөө шамдуулна.

Уданшьегүй багахан гэрэй hүүриин тухай хабтагар мүльhэн хэмхэ hүрэжэ, уhан дээрэ хэлбэлзэн байба. Хүбүүд хурса салирнуудаараа тэрэниие хэмхэ хадхажа, мүльhэн доогуур түлхижэрхинэ. Үшөө нэгэ час тухай үнгэрөөд байхада гектарhаа дээшэ тэрэ талмайе түхэреэлжэ ерэhэн хоёр ута hургаагууд хойноо аргамжануудые шэрэhээр соолгоор гаража ерэбэ. Одоол эндэ загаhашад бүхы хүсэ шадалаа гарган хүдэлмэрилдэг байна. Юуб гэхэдэ, хаагдаhан загаhануудые алдахагүйн тулада түргөөр, илангаяа губшуурайнгаа ооhорнуудые зүбөөр татаха хэрэгтэй.

Афанасий хэдэн загаhашадтай ута-ута урганууд ые баринхай, соолгын хоёр тээ байжа, губшуурай хоёр захын зүбөөр татагдахыень шалгана, 600 метртэ hунаhан губшуур татахын тулада шандааhан хэрэгтэйхэн лэ хэбэртэй.

—Губшуурнай хүндэхэнөөр ябана, шаргануудай ашаагаар дүүрэхэеэ hанаа гү, али яагааб,—гэжэ Володя Переводников хажуудаа хүдэлмэрилжэ байhан Феня Аюшеевада хэлэнэ.

—Ябагаар ябаха болуужам гэжэ hанаагаа зобоно гүш? Бараг даа! Олзын урмада 10 гаран километртэ ябагалхадашье хамаагүй,—гэжэ Феня хоротойхоноор хэлээд абана.

Татаhаар байтар соолгын уhан бусалhандал бурьялжа, исалма олон загаhан тулажа ерэбэ. Загаhашадай шиг шарай баяртайнууд, «унаhан малгайгаа абангүй» хүдэлмэрилнэ. Зариман загаhа удхадаг хүрзэнүүдээ баринхай, нүгөөдэ зариманиинь губшуурайнгаа аргамжые улам шангаар татана. Хара эрээн нюргатай, алдын шэнээн ута сурхай арилха хүсэлтэй иишэ тиишээ тэгүүлбэшье, хамагhаа түрүүн мүльhэн дээгүүр халтирhаар гаража ерэбэ. Тулажа ерэhэн загаhануудые губшууртаhнь үргэжэ абаха аргагүй тулададань хүрзөөр удхан абажа эхилбэ. Алгана, сиг, омульнууд адхаран гаражал, гаражал байна. Үшөө хахад час үнгэрөөд байхада бригадын гэшүүд обоо бухал загаhа тойроод тамхилжа байба.

—Афанасий Николаевич! Загаhанай ябадаг газарые баhал шадамараар тухайлдаг байнат даа, — гэжэ Анатолий Ильинэй бригадиртаа хандахадань, Афанасий халуун баниhаа гараад байhандал адли тархиhаа уурал баатар малгайгаа абан байжа, ингэжэ хөөрэнэ:

—Мэргэжэл шадабаряа саг үргэлжэ дээшэлүүлхэ гээшэ советскэ хүн бүхэнэй нангин уялга. Тиимэhээ манай бригадын гэшүүн бүхэн гансахан губшуур татаха бэшэ, харин бригадынгаа хүдэлмэрине гүйсэд эрхилжэ шададаг болохо ёhотой. Гэбэшье, энэ үшөөл бага. Загаhанай олооро байрладаг газарые үбэлшье, зуншье оложо hурахын хажуугаар загаhанай онсо илгаае мэдэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, үбэлэй hарануудта омуль мүльhэндэ ехээр дүтэлдэггүй зантай, тиихэдэнь алгана, сиг hүрэгөөрөө дээгүүр ябадаг, эрьедэ дүтэлдэг. Эдэ бүгэдые hайса мэдээд хүдэлмэрилхэдөө Эхэ оронлоо загаhа ехээр үгэхэ байнабди.

...Үбэлэй наран түргэндөө оронхой. Загаhашад олзоёо шаргануудтаа обойтор тээнхэй, комбинадайнгаа складта хүрэжэ ерэбэ. Моридойнь хүндөөр зүдхэхые харахадаа хүнүүд «залуушуулнай рекорд сохибо хадаа» гэлдэн тэдэниие угтана. Хэдэн удаа шэгнэhэнэй hүүлдэ Афанасий Стулёв складые даагшын данса дээрэ 52 центнер гэhэн тоогой хойно гараа табижа, «энэ тоогоор бригадамнай февраль hарын түсэб 150 процент дүүргэбэ» гэхэдэнь, хажуудань байhан комбинадай парторг нүхэр Дергачев тэрэнэй гарые шангаар адхажа байгаа hэн.

* *

1947 оной июнь. Лодкодо hуугаад, эбхэрэн ерэжэ байhан долгиндо түрүүнынхеэ үлгыдүүлжэ ябахадаа «одоошье энэ арюухан далайн загаhашан болобоб» гэжэ hанан, 17-той Афанасий сэдьхэл дүүрэн баярлаhан байгаа бэлэй. Тэрэ гэhээр 7 жэл үнгэрөө. Энэ үе соо Афанасий загаhа бариха мэргэжэлдэ шуналтайгаар hуралсаад, мүнөө комбинадайнгаа комсомольско-залуушуулай бригадые хүтэлбэрилжэ ябана. Үнгэрэгшэ 1954 ондо тус бригада жэлэйнгээ түсэбhөө гадуур 1200 гаран центнер загаhа бариhан байна.

Болохоёо байгаа hунгалтын хүндэлэлдэ дэлгэрhэн социалистическэ мүрысөөндэ тус бригада түрүүлжэ ябана. Бригадынь гэшүүд февраль hарын түсэбые 200 процент дүүргэжэ, hунгалтын үдэрые угтаха гэhэн эрмэлзэлгэтэйгээр хүдэлмэрилнэ.

«Комсомолец Афанасий Стулёв залуухан аад, загаhашанай мэргэжэлые гүйсэд шудаланхай» гэжэ комбинадай үбгэжөөл загаhашад хэлсэдэг. Энэнь тон зүб. 20—30 жэлдэ загаhашалжа байhан хүнүүд мүнөө тэрэнэй бригадада ерэжэ, ажалайнь эмхидхэлые харадаг, загаhанай hүрэглэн ябамаар газарые хайшан гэжэ мэдэдэг тухайнь hуража абадаг байна. Нүхэр Стулёв социалистическэ мүрысөөнэй эдэбхитэй үүсхэлнэ юм. hара бүхэндэ бригадынгаа үйлэдбэриин суглаа хэжэ, хүдэлмэриингөө дүн гаргадаг, мүрысөөндэ ямар хүнэй түрүүлжэ, хэнэй гээгдэжэ ябаhыень тэмдэглэдэг зантай. Мүнөө бригадынь загаhашад комбинадайнгаа коллективэй дунда дэлгэрhэн мүрысөөндэ хододоо түрүүлжэ ябана.

—Загаhа бариха табанжэлэйнгээ түсэбые уридшалан дүүргэбэшье, табанжэлэй hүүлшынь жэлэй даалгабарие хоёр дахин дүүргэхэ зорилготойгоор хүдэлмэрилжэ байнабди,—гэжэ нүхэр Стулёв омогтойгоор мэдүүлнэ.

Б. ДАШИЕВ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой Хандалгада румынска арад гараа табина

БУХАРЕСТ, февралиин 17. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой Венскэ сессиин Хандалга доро гар табилга Румынида сэхэ дэбжэлтэтэйгээр боложо байна.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй комитедүүдэй түлөөлэгшэд Хандалгын удхашанар тухай городууд болон тосхонуудай граждаиинуудта хөөрэжэ үгэхэ зуураа, тус Хандалгада гараа табихыень тэдэнине уряална.

Февралиин 13 хүрэтэр Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой Хандалга доро Бухарестын 218 мянга гаран хүн зон, Крайовско областьдо 280 мянга гаран хүн, Клужска областьдо—133 мянган хүн, Ярсска областиин городууд болон тосхонуудта 86 мянган хүн гар табяа.

Польско шахтёрнууд тухай гүрэнэй оролдолго

ВАРШАВА, февралиин 17. (ТАСС). Оронойхүдэлмэришэн ангиин томо отряд бологшо горнягууд тухай Польско Арадай Республикын Правительство сэхэ оролдолго гаргана. Нүүрһэ малтан абадаг бүхы районуудта гэр байрын, культурно-ажаһуудалай барилганууд үргэнөөр хэгдэнэ. Имагтал һүүлэй зургаан жэл соо Силезиин горнягуудта зорюулагдан 60 мянга гаран комнато баригдаһан байна.

Горнягуудай байдал жэл ерэхэ тудам һайжарна. Социальна-ажаһуудалай барилга хэхын тулада 33 миллион үлүүтэй злотых горно промышленностиин министерство мүнөө жэлдэ һомолһон байна. Шахтануудай дэргэдэ хүүгэдэй 30 шахуу сад, 10 гаран улаан булан, тэрэшэлэн хэдэ хэдэн амбулатори, медицинскэ кабинедүүд болон бусад баригдаха юм.

Шахтернуудай поселогуудта 350 шахуу клуб ба улаан булан, стационарна ба нүүдэл 400 гаран библиотекэ нээгдэнхэй, мүн уранһайханай самодеятельностиин коллективүүд хүдэлмэрилдэг. Сталиногрудай шахтерско центртэ «Шленск» гэжэ дуунай ба хатарай гүрэнэй ансамбль эмхидхэгдэнхэй. Энэ ансамбль нүүрһэ малтагшадай дунда сэхэ суутай болоно.

Фушуниин шахтануудта

ПЕКИН, февралиин 18. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Зүүн-Хойто Хитадай нүүрһэнэй томо бассейн—Фушуниин шахтануудта шэнэ түхеэрэлгэнүүд, тэрэ тоодо нүүрһэнэй комбайнууд тодхогдоно. Фушуньда нүүрһэнэй комбайнууд анха түрүүнээ олоор хэрэглэгдэдэг болохонь. Фушуньска нүүрһэнэй шахтануудые техническэ талаар шэнэдхэн түхеэрэлгэ июль хүрэтэр дүүргэгдэхээр хараалагдана. Мүнөө үеын техникые үргэнөөр хэрэглэлгэдэ үндэһэлэн Фушуньда нүүрһэ малтан абалга нилээд ехээр дээшэлүүлэгдэхээр түсэблэгдэнэ.

КНДР-тэ хабарай полевой хүдэлмэри эхилээ

ПХЕНЬЯН, февралиин 18. (ТАСС). Газетэнүүдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын хэдэ хэдэн районуудта хабарай тарилга эхилээ. Урда Пхенан, Урда ба Хойто Хванхэ, Урда Хамген провинцинуудта таряашад ячмень тарижа байна.

Хабарай полевой хүдэлмэри хэлгэдэнь машинно-прокатна ба морин прокатна станцинууд таряашадта туһална.

1955 оной хүдөө ажахын хүдэлмэриие амжалтатайгаар үнгэргэлгые хангаха тухай тогтоол КНДР-эй министрнүүдэй совет гаргаа. Дайнай үедэ гэмтэһэн газарай участогуудые жэгдэлэн һэргээхэ, боро газар элдүүрилхэ, мелиоративна хүдэлмэри үргэдхэхэ хэмжээнүүд тус тогтоолоор хараалагдаһан байна. Тэрэшэлэн хүдөө ажахын кооперативуудые бэхижүүлхэ хэмжээнүүд хараалагдаа.

Польшодо трактор бүтээлгэ хүгжөөгдэнэ

ВАРШАВА, февралиин 18. (ТАСС). Промышленностиин шэнэ һалбаринуудай нэгэн бологшо трактор бүтээлгэ Польшодо амжалтатайгаар хүгжөөгдэнэ.

Польско трактор бүтээлгын «Урсус» гэжэ түрүүшын завод мүнөө үедэ 1949 онойхидо орходоо дүрбэ дахин шахуу олон трактор бүтээнэ.

Ашаглалгада үгтэһэнһөө хойшо «Урсус» завод 30 мянга гаран трактор орондоо бүтээжэ үгөө. Тэрэнэй үргэн ехэ территори дээрэ үйлэдбэриин шэнэ цехүүд баригдана. Мүн гусеничнэ тракторнуудые бүтээдэг болохонь.

Сталинай нэрэмжэтэ Силезскэ механическа заводто гусеничнэ тракторнуудые бүтээжэ эхилээ. Польшын хүдөө ажахы эсэгэ орондоо бүтээгдэһэн 100 гаран гусеничнэ трактор мүнөө жэлдэ абаха байна.

Франциин Национальна суглаанда

ПАРИЖ, февралиин 18. (ТАСС). Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын тушаалда кандидат социалист Кристиан Пино мүнөөдэр Национальна суглаан дээрэ өөрынгөө программые найруулан хэлэһэн ба шэнэ министрнүүдэй списогые дамжуулһан байна.

Французска Конституцида хубилалта һаяхан оруулагдаһан дээрэһээ Национальна суглаан правительственнэ программые, министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшын эрхэ түлөөлэлгые, мүн тэрэнэй правительствын составые нэгэн доро баталха ёһотой болоһон байна. Мүнөө голосуудай динлэнхи олонхёор (депутадуудай хахадһаа олониинь) бэшэ, харин юрын олонхёор министрнүүдэй соведэй түрүүлэгшын эрхэ түлөөлэлгэ баталагдаха болоһон байна.

Гадаадын политикын талаар американска тала бариһан урдын хараа шэглэлые баримталха гэжэ французска шэнэ правительствын һанаашалжа байһаниие Кристиан Пиногой найруулан хэлэһэн программа гэршэлжэ үгэнэ. Баруун Германиие зэбсэглэхэ тухай парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталуулхые туйлаха һанаатай байһан тухайгаа Пино мэдүүлээ. «Манай союзуудта ба атлантическа һаналаа нэгэдэлдэ саашадаа үнэн сэхэ байхын» тулада тус хэлсээнүүдые эсэслэн баталха шухала гэжэ тэрэ хэлэһэн байна. Баруун Германиие зэбсэглэхэ түсэбүүдэй Франциин үргэн олониитын дунда сошордолго гаргадаг ба тэдэнэй эсэргүүсэн буруушаалгые үүсхэдэг байһан дээрэһээ, «Зүүн оронуудтай» хэлсээ хэжэ болохо юм гэһэн хэбэртэйгээр үни хада элишэлэгдэһэн һанамжануудые дурдажа, эдэ түсэбүүдэй бодото удхыень далдалан нюуха гэжэ Пино оролдоо. Теэд парижска хэлсээнүүдэй баталагдаһанай һүүлээр Германиие нэгэдүүлхэ тухай хэлсээнүүдэй урагшагүй байхань бүгэдэндэ мэдээжэ байна бшуу.

Баруун оронуудай «буу зэбсэгэй нэгэдэл» байгуулха гэһэн һанамжые Пино дахин дурадхаһан байна. Баруун Германиие зэбсэглэхэ политикые зүбтүүлхын тулада Мендес-Франс мүн лэ иимэ һанамжые дурадхадаг байгаа һэн. Теэд энэнь «Барууневрапейскэ союзда» хабаададаг бусад гүрэнүүдэй, хамагай түрүүндэ Англиин ба Баруун Германиин хамтын оролдолгоор буруу һүргэгдэһэн байна.

Индо-Хитадтахи байдал тухай хэлэхэ зуураа, тэндэ Франциин экономическа ба культурна нүлөөтэй зандаа үлэхын тулада миниин правительство оролдохо байна гэжэ Пино мэдүүлээ.

Пиногой мэдүүлгэ дээрэһээ харахада, Индо-Хитадта дайн байлдаае зогсоолго французска арадай байдалые һайжаруулхагүй болоно. Юуб гэхэдэ, Франци хадаа зэбсэглэлгые ба шэнэ дайнда бэлэдхэлгые үргэлжэлүүлхэ байна. «Индо-Хитадта дайн байлдаае зогсоолго мүнөөнэй үе сагай стратегиин эрилтэнүүдтэ зохилдуулан французска армиие шэнэдхэн байгуулха арга боломжо олгохо ёһотой...» гэжэ Пино хэлээ.

Хэрбээ Франциин «добтолгодо ороод» байгаа һаа, сэрэгэй бэлэдхэл хэлгэ шухала болохо байна гэжэ Пино хэлэһэн байна. «Өөрыгөө хамгаалгада» мүнгэн зөөри һомолхо тухай хуулиин шэнэ проектые парламентын үзэмжэдэ табихаар правительство һанаашалжа байна гэжэ тэрэ хэлээ.

Хойто Африкын асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ Мендес-Франсын правительствын унаһанай шалтаг болоһон байна. Энэ асуудал тушаа хэлэхэ зуураа, Туниста ба Марокко до «реформонуудые» хэхэбди гэжэ Пино найдуулаа. Теэд Франциин урдын правительствонууд энээн тухай оло дахин найдуулдаг байгаа бшуу.

Дотоодын политикын талаар Пиногой программа соо экономическа ба социальна хэмжээнүүдые абахабди гэһэн худал хуурмаг мэдээжэ найдуулганууд олон. Баруунай үзэл баримталдаг социалистнуудай хүтэлбэрилэгшэд ингэжэ найдуулжал байдаг юм. Эдэ найдуулгануудынь гэр байрын барилгануудта, һургуулинуудые барилгада, экспортые, тусхайлбал, хүдөө ажахын продуктнуудые бусад оронуудта худалдалгые үргэдхэлгэдэ хамаадана. Гэбэшье, энэ программаяа бэелүүлгые ямар аргаар дүүргэхэ байһан тухайгаа Пино хэлэнгүй гараа. Теэд энэ программань зэбсэглэхэ ба сэрэгэй бүлэглэлнүүдтэ хабаадалсаха түсэбүүдтэй зохилдохогүй байна.

«Налогой ба социальна асуудалнуудые» шиидхэхын тулада өөртөө «онсо эрхэ түлөөлэлгэ» үгэхые Пино эриһэн байна.

Шэнэ правительство тухай хэлэхэ болоо һаа, тэрэнэй гэшүүдэй списогые Пино Национальна суглаанда дамжуулаа. Тэрэнэй ёһоор, шэнэ правительство хадаа социалистнуудһаа, МРП-гэй («Арадай-республиканска хүдэлөөн») гэшүүдһээ, радикал-социалистнуудһаа ба баруунай үзэл баримталдаг партинуудта дүтэ байдаг—ЮДСР-эй («Эсэргүүсэлтын демократическа ба социалистическэ союз») гэшүүдһээ бүридэхэ байна. Мүн баруунай үзэл баримталдаг бусад бүлэгүүд шэнги «Социальна республиканецуудай бүлэгэй» Пиногой кандидатурые болон тэрэнэй программые дэмжээгүйшье һаань, зарим «Социальна республиканецууд» правительстводо оролсоһон байна. Кристиан Пино хадаа правительствые толгойлхоһоо гадна, гадаадын хэрэгүүдэй министрын тушаалые дааха байна.

Список соо дурсагдаһан ажал-ябуулагшад имагтал эдэнэй кандидатурые Национальна суглаанай баталхада министрнүүд болохо юм.

Пиногой хэлэһэнэй һүүлээр үгэ хэлэлгэ эхилээ.

Баруун Германиие зэбсэглэлгэдэ эсэргүүсэн бельгийскэ арад тэмсэнэ

БРЮССЕЛЬ, февралиин 18. (ТАСС). Парижска хэлсээнүүдые сенадай эсэслэн баталалгые буруушааһан арадай хүдэлөөн Бельгидэ улам үргэдэнэ.

Эб найрамдалые хамгаалха Бельгийскэ союзай Ру городтохи (Эно провинци) комитет хадаа Баруун Германиие зэбсэглэлгые һаатуулхыень уряалан энэ городой бүхы хүн зондо хандаа. Энэ хандалгыень «Драпо руж» газетэ тунхаглаһан байна.

Тусхайлбал, хандалга соо ингэжэ хэлэгдэнэ: «Бидэнэр, гитлеровскэ эзэмдэлгэһээ хохидогшод Баруун Германиие зэбсэглэхэһээ арсахые эринэбди. Германска милитаристнууд буу зэбсэг гартаа абаад байхадаа тэрэниие зүүн оронууд тээшэ эсэргүүгээр зорюулхаһаа гадна, мүн баруун оронууд тээшэ эсэргүүгээр зорюулдаг байһыень түүхын дүй дүршэл харуулна.

Энэ ушар дахин дабтагдаха ёһогүй!

Парижска хэлсээнүүдээр сенадта һаяар эхилхээ байһан үгэ хэлэлгэнүүдэй үедэ Баруун Германиие зэбсэглэхэ түсэбүүдые буруушаахыень сенаторнуудһаа эрихые бүхы бельгиецүүдые бидэнэр уряалнабди».

Итальянска парламентда

РИМ, февралиин 18. (ТАСС). Областной соведүүдтэ һунгалта тухай хуулиин проектые февралиин 15-да сенат һайшааһан байна. Хуулиин тус проектые дары зүбшэн хэлсэхые депутадуудай палатадахи итальянска коммунистическэ партиин фракциин хүтэлбэрилхы комитет эриһэн байна. Республикын президентые һунгалтын болохоёо байһантай дашарамдуулан, областной соведүүдые байгуулга тон шухала болоод байна гэжэ энэ асуудалаар комитедэй баталан абаһан резолюци соо заагдана. Президентын һунгалта 1955 оной майда болохо юм.

Итальянска конституциин ёһоор областной соведүүдэй депутадуудай хабаадалгатайгаар болоһон депутадуудай палатын ба сенадай хамтын заседани дээрэ республикын президент һунгагдадаг юм. Областной совет бүхэн энэ һунгалтада өөрынгөө гурбан гэшүүниие эльгээхэ байна.

«Ороной бүхы областьнуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгагүйгөөр республикын президентые һунгалга конституцида зохилдохогүй ба хуулита боложо шадахагүй байна» гэжэ «Унита» газетэ тэмдэглэнэ.

Индонезидэ үер болоно

ДЖАКАРТА, февралиин 18. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Суматра арал дээрэ (Индонези) үер боложо үргэлжэлһөөр. Джамби райондо үерһөө уламжалан ехэ хохидол болоо. Эндэ хэдэн олон мянган хүнэй зөөри хогшол уһанда абтаһан байна. Мүн 42 мянга шахуу гектар рисэй тарилга уһанда абтаа. Хэблэлэй мэдээнэй ёһоор, хамта дээрээ 350 мянган хүн үерһөө уламжалан хохидолдо ороо.

Неру Бомбей оробо

ДЕЛИ, февралиин 18. (ТАСС). Пресс Траст оф Индиа агентствын дамжуулһанай ёһоор, Индиин премьер-министр Джавахарлал Неру Каирһаа февралиин 17-до самолёдоор ниидэн Бомбей ороо.

Боннско бундестагта

Парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталха тухай хуулиин проектын хоёрдохи уншалгын урда тээ

БЕРЛИН, февралиин 18. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, баруунгерманска бундестагай гадаадын хэрэгүүдэй талаар комисси Саар тухай парижска хэлсээе правительственнэ партинуудай түлөөлэгшэдэй 16 голосоор үсэгэлдэр һайшаагаа. 13 депутат буруушаажа голосовалаа. Тэдэнэй тоодо СДПГ-эй 9 түлөөлэгшэдһөө гадна, «Сүлөөтэ демократическа партиһаа» 3 депутат, «Нингэгерманска нэгэдэлэй» нэгэ түлөөлэгшэ оролсоно. Эсэслэн баталхын түлөө ХДС—ХСС-эй депутадууд ба «Немецкэ партиин» нэгэ депутат голосовалаа.

Урда тээнь энэ комисси Баруун Германиие зэбсэглэхэ тухай парижска хэлсээнүүдые правительственнэ коалициин түлөөлэгшэдэй 20 голосоор һайшааһан байна. СДПГ-эй 9 түлөөлэгшэ арсажа голосовалһан байха юм. Ассошиэйтед Пресс агентствые урдаа барин АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор «Сүлөөтэ демократическа партиһаа» бундестагай хэдэн олон депутадууд парижска бүхы хэлсээнүүдые эсэслэн баталалгые буруушааж өөрынгөө фракциин заседани дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

Советско-японско хэлсээнүүд тушаа Хатоямын хэһэн мэдүүлгэ

ШАНХАЙ, февралиин 18. (ТАСС). «Майнинци» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Киотодо үсэгэлдэр үгэ хэлэхэдээ, Японии премьер-министр Хатояма хадаа Советскэ правительствын харюуе Токиодо байдаг советскэ түлөөлэлгын зургаанине толгойлогшо А. И. Домницкиин февралиин 16-да тэрээндэ дамжуулан үгэһэнтэй дашарамдуулан ингэжэ мэдүүлээ:

Хэлсээ хэхэ газар тухай асуудал бүгэдэнинтын һунгалтын болотор (тайлбарилан хэлэбэл февралиин 27 хүрэтэр.—**Ред.**) шиидхэгдэхэ гэжэ би бодоноб. Японско бүрин эрхэтэ делегациие толгойлогшын тушаалда Арата Сугихарые (Демократическа партиин гадаадын хэрэгүүдэй талаар тусхай комиссиин түрүүлэгшэ. — **Ред.**) томилбол таарамжатай гэжэ би тоолоноб.

Американска монополинууд Урда Корейе дээрмэдэн тоно

ПХЕНЬЯН, февралиин 18. (ТАСС). Урда Корейдэ үзүүлэгдэдэг американска «туһаламжын» бодото удхые элишэлһэн статьяе «Нодон Синмун» газетэ тунхаглаа. Энэ «туһаламжа» абахадаа лисынмановска бүлэг тэрээгээрээ имагтал американска эд бараа, тэрэ мүртөө тон үнэтэй сэнгээр худалдан абаха уялгатай юм гэжэ газетэ бэшэнэ. Урдакорейскэ Тоньян, Тхонсин агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Урда Корей США-һаа нүүрһэ үндэр сэнгээр худалдажа абадаг байна. Хэрбээ, Урда Корейн тэрэниие ондоо оронуудһаа худалдажа абаа һаань, хоёр дахин химда боложо үгэхэ байгаа. Австралийска нүүрһэнэй тоннонь 12—15 долларто байгаа һаань, Урда Корей американска нүүрһэ тоннын 30,8 доллароор худалдан абадаг байна. Искусственна утаһан, химическэ үтэгжүүлгэ гэхэ зэргын бусад товарнуудые американецууд дэлхэйн дэлгүүр дээрэхи сэнһээ нилээд үнэтэйгөөр Урда Корейдэ худалдадаг юм.

Тиихэ зуураа, американска монополинууд Урда Корейһээ түүхэй эдые тон химда сэнгээр худалдан абана гэжэ газетэ заана. Урдакорейскэ экспортын гурбанай хоёр хуби болодог вольфрамые дэлхэйн дэлгүүр дээрэхи сэнгэһээ 75 процент доогуур сэнгээр американецууд Урда Корейһээ худалдан абадаг юм.

Аргентинын хүн зоной тоо

БУЭНОС-АЙРЕС, февралиин 18. (ТАСС). Аргентинскэ национальна статистическэ управлениин мэдээнэй ёһоор, 1955 оной январиин 1-нэй байдалаар Аргентинын зоной тоо 18.916 мянган хүн болоно.

Аргентинын столица Буэнос-Айреста 3.555 мянган хүн ажаһуудаг юм.

ШЭНЭ ЗҮЖЭГ

Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын коллектив композитор Дж. Файзиин «Башмачки» гэжэ хүгжэмтэ комеди найруулан табиба. Пьесые татар хэлэн дээрэһээ ород хэлэн дээрэ П. Градов оршуулаа.

Зүжэгэй гол рольнуудта: Карим-бай—артист Д. Д Дугаров, тэрэнэй һамган Фахрия—артистка Л. И. Ерилова, тэдэнэй басаган Сарвар— БМАССР-эй габьяата артистка Н. Г. Кочергина, студент Галимжан—артист Ю. М. Якунин, Джихан—БМАССР-эй габьяата артистка В. Д. Лыгденова наадана. Тэрэшэлэн артистнууд Б. М. Амосов, Я. В. Иванов, Д. И. Кыштымова, В. А. Матуева болон бусад энэ зүжэгтэ хабаадалсана.

СССР-эй арадай артист, Сталинска шангай лауреат Г. Ц. Цыдынжапов, БМАССР-эй габьяата артист Е. И. Кончевский гэгшэд энэ пьесые зүжэг болгон найруулаа. БМАССР-эй искусствонуудай габьяата ажал-ябуулагша, уранзурааша А. И. Тиминэй эскизээр сценэнь гоёогдоһон ба костюмуудынь оёгдоһон байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүжэгэй I-дэхи үзэгдэлэй сценэ.

С. Доржиевай фото-текст.

Тобир тарган хонидһоо һайн түл абтана

Кяхтын аймагай Усть-Киранай сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон П. Бальчинова ажалдаа һайнаар хандажа, жэл бүри амжалта туйладаг. Мүнөө нүхэр Бальчиновагай харууһалжа байһан хонид барандаа тобир таргануудтула шадал һайнтай хурьгадые түрэнэ. Жэшээлхэдэ, мүнөө тэрэнэй абаһан 82 хурьгадынь нэгэшье хоролтогүйгөөр, һайнаар түлжэжэ байна.

Нүхэр Бальчинова хурьгадаа шарно-базова аргаар түлжүүлнэ.

Энэ түрүү хонишонһоо жэшээ абажа, хонишод Б. Доржиева, Ц. Д. Дыпова үбэлжэлгэеэ мүн лэ һайнаар үнгэргэжэ байна.

И. Цыдыпов

Овощь тарилгада бэлэдхэл

Түнхэнэй аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой огородно бригада нёдондо овощь ургуулха талаар нилээд хүдэлмэри хэжэ, һаһала һайн ургаса хуряаһан байгаа.

Үнгэрһэн жэлэйнгээ дүй дүршэлые бүри үргэдхэн, тэдэнэр энэ жэлдэ овощиин баян ургаса ургуулха бэлэдхэл хэжэ байна. Бригадын гэшүүд мүнөө рассадануудые ургуулха 12 мянган горшоогхонуудые бэлдэбэ. Овощь тарилгада бэлэдхэлэй дэлмэри үргэлжэлһөөр.

С. Тапхаев

Шефтэ абаһан колхоздоо туһална

Хэжэнгын аймагай Энгельсын нэрэмжэтэ колхозые бэлэдхэлэй эмхи зургаануудай коллективүүд шефтээ абаһан юм. Тэдэнэр үбһэ, таряа хуряалгын үедэ колхоздо ехэхэн туһаламжа үзүүлһэн байгаа. Һаяхан «Заготживсырьёгой» аймагай конторын тоһоной заводой хүдэлмэрилэгшэд воскресник эмхидхэжэ, колхоздо кубометр барилгын модо бэлдэжэ үгөө.

Ш. Бадмаев

Түсэбһөө гадуур һү тушаана

Иволгын аймагай олонхи колхозууд малаа һайнаар харууһалһанайнгаа ашаар һараһаа һарада һү ехээр һаана. «Улаан Оронго», «8-ое Марта», Молотовой, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозууд гансахан январь һара соо гүрэндэ һү тушааха 2—3 һарынгаа түсэб дүүргэбэ.

«Улаан Оронго» колхоз 5000 литр, «8-ое Марта» колхоз 2800 литр, Молотовой нэрэмжэтэ колхоз 1600 литр һү түсэбһөө гадуур гүрэндөө худалдаба.

Б. Санжиев
Г. Васильев

Тобшо һонинууд

Гурбан шоно нэгэ доро алаба. Хэжэнгын аймагай үбгэн ангуушан Д. Сангажиев Жибхээһэн гэжэ газарта агнаха зуураа, нэгэ доро, гурбан шоно алаба. Тэдэнэйнгээ арһа «Заготживсырьёгой» контородо тушаажа, мянга гаран түхэриг мүнгэ абаа.

Залуушуулай вечер. Кяхтын педагогическа училищада залуушуулай вечер боложо, «Залуушуулай журам тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Автогараж бариба. Хэжэнгын МТС автогараж барижа, ашаглалгада оруулба. Барилга дээрэ Жамбал Дышиновай бригада һайнаар хүдэлмэрилөө.

СПОРТ

Санаар облпрофсоведэй түрүү һуурин түлөө

Санаар облпрофсоведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Улан-Удэдэ хоёр үдэр соо боложо дүүрэбэ. Мүрысөөндэ ПВЗ-гэй «Локомотив», транспортын «Локомотив», «Медик», «Байкал», «Наука», «Искра» обществонуудай ба ой модоной-техническэ техникумэй студентнэр хамта 100 гаран санаашад хабаадаа.

Мүрысөөнэй дүнгүүдэй ёһоор, ПВЗ-гэй «Локомотив» обществын спортсменүүд командна түрүү һуури эзэлээ.

Эстафетнэ урилдаанда эрэшүүлэй дундаһаа транспортын «Локомотив», эхэнэрнүүдэй дундаһаа ПВЗ-гэй «Локомотив» обществонуудай командунууд түрүүлэн гараа.

Слаломоор (санаар хада руу бууха) өөһэд хоорондын мүрысөөндэ эхэнэрнүүдэй дундаһаа ПВЗ-гэй «Локомотив» обществын гэшүүн Боброва эрхим амжалта туйлажа, түрүү һуури эзэлээ. Эрэшүүлэй дундаһаа мүн энэ обществын гэшүүн Сапозов шалгараа.

15 километрын урилдаанда эрэшүүлэй дундаһаа «Искра» обществын гэшүүн Харитов түрүүлэн ерэбэ. Энэ нүхэр 15 километрые 55,41 минута соо гаталһан байна. Хоёрдохи һуури—«Медик» обществын гэшүүн Бурцевич, гурбадахи һуури—транспортын «Локомотив» обществын гэшүүн Михник эзэлээ.

5 километрын урилдаанда эхэнэрнүүдэй дундаһаа ПВЗ-гэй «Локомотив» обществын спортсменка Лубкова бараһаа урид ерээ.

Н. Хазагаев

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 35-11, местной информации и писем — 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00384. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 738.